

Izhaja vsak **torek** in **soboto** v
edno ob 11. uri predpoldne za mesto
er ob 3. uri popoldne za deželo. Ako
padena ta dneva praznik izide dan prej ob
6. večer. Stane po pošti prejemati ali v
Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K.,
polletno 4 K. in četrtletno 2 K.
Prodaja se v Gorici v tobakarnah
Schwarz v Šolskih ulicah in Jel-
lersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnštvo se
nahajata v »Narodni tiskarni«,
ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo,
oglasne in naročnine pa na upravnštvo
»Gorice«. Oglasi se računijo po peti-
tvstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po
12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po
8 vin. Ako se večkrat tiskajo, raču-
nijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Odmevi dogodka v Marienburgu.

Vsi količakaj poštene politični listi brez razlike narodnosti in političnega mišljenja in celo oni izhajajoči v Nemčiji, se strinjajo v tem, da je bil govor nemškega cesarja v Marienburgu na Poznanskem politična netaktnost prve vrste, kateri bi imel lahko usodepolnih posledic, ako bi se govoril nemškega cesarja ne smatrali pri vseh resnih ljudeh le za to, kar so, namreč za — govore. Saj je bil ravno ta govor pravcati oklic na vse Nemce, znotraj in zunaj pruskih mej, da pogazijo v tla vse narodne in kulturne pravice nenemških narodov, — da, ta govor bi se lahko smatral za pravcato napoved nemške vojne proti vsem Slovanom, kot prva trobenta, ki je zadonela na bojnem polju mej Germani in Slovani. Besede nemškega kancelarja Bülowa, s katerimi je isti odgovarjal na opazke poljskega poslanca Koziełskega a glede koraka pruske vlade za raznarodjenje Poljakov, so bile le ropot bojnega bobna za marienburško bojno trobento. Viljem II. je klical vse Nemce v boj za »sveto nemško stvar«, Bülow pa je rekel, da je zdaj naloga Nemčije, germanizovati na vseh krajih.

Vajeni smo sicer slišati iz nemških ust take in jednake izzivajoče besede, zato nam niso nič novega in se jih tudi posebno ne strašimo, ne glede na to, da jim ploskajo Velikonemci celega sveta in da se tudi po njih ravna nasproti drugim narodnostim, ako se čutijo ravno dosti močne, kakor n. pr. na Koroškem proti tamošnjim Slovencem: — ali ako se jim odzivamo tako mi ko drugi Slovani, godi se le zaradi tega, da jih označimo kot onemoglo vsenemško jezo zaradi očividnega padanja nemške moči in slave.

Posebno izborna se je odzval ruski list »Peterburskija Vjedomosti«, kar pomeni, da tudi v Rusijo slišijo govore nemškega sesarja. Ta list piše o tem govoru in o Nemcih sploh nekako tako-le: »Časi,

ko so sloveli nemški vitežki redovi in druge take družbe, so se izgubili. Sedanja kulturni boji se ne vodijo več z mečem in sulico, marveč s poukom v šoli, cerkvi in književnosti. Zakaj pa Nemčija ni več zmožna dati svetu jednega Goetheja, jednega Beethovena in jednega Kanta? Zakaj Nemčija z vsem svojim krutim militarizmom ne more izvršiti svoje naloge ob svojih mejah? In naposled: zakaj se Nemčija ne more vzdržati kulturno nasproti kulturi drugih narodov? Na ta vprašanja bi si Nemci lahko sami odgovorili ako se hočejo zavedati, da brutalna sila vladnih naredb ne prodré proti oni sili, ki jo hrani v sebi ta ali oni narod.

Dokler so te notranje sile nenemških narodov še počivale, zamogli so Nemci prepevati slavospeve svojim kulturnim zmagam, drugače pa je postalo, odkar se zavedajo obdajajoči jih narodi svoje kulturne individualnosti. Čimbolj pa ko raste kulturna samozavest drugih narodov, tembolj se pogrezajo v nič prizadevanja germanizacije. Zaradi tega ne morejo ovirati tega elementarnega razvitka vsi jednaki govori nemškega cesarja in ne isti njegovega kancelarja in čimbolj ko se glasé, tembolj kažejo veliko onemoglost nemške kulture, katera se vkljub vsem svojim prizadevanjem nikdar več ne povzpne na višek svojega nekdanjega pomena.

In to pač čutijo v Berlinu, zaradi tega tudi njihovi napor, kateri gazijo v prah naravne pravice drugih narodov, zahtevajočih le to, kar jim gre po božjih in naravnih zakonih.

Dočim pa se mora ves omikani svet zgražati nad poskusi pruske vlade, da bi zatrla narodni obstanek in kulturni razvoj Poljakov v poznanju, pa so bili gospoda v Berlinu radostno iznenađeni po glasovih, ki so jej doneli iz ust merodajnih — avstrijskih krogov. Ne le da je avstrijski general Bechtolsheim, kot zastopnik nadvojvode Evgena pri svečanosti v Marienburgu naravnost sekundiral nemškemu cesarju v proslavljanju

na poljski zemlji stoječega Marienburga kot »simbola in zavetišča nemške zvestobe za vse bodoče čase in rodove«, zgodilo se je nedavno tudi v naši zbornici na Dunaju nekaj, s čemer morajo biti zadovoljni gori v Berlinu. Ko je češko-radikalni poslanec Klofač oistro prijemal nemškega cesarja zaradi njegovega govora, zgodilo se je, da ga je zbornični predsednik grof Vetter pozival k redu in mu konečno celo odtegnil besedo, — ministerski predsednik dr. pl. Koerber pa je dal razumeti, da ni vredno odgovarjati jednemu Klofaču. Grof Vetter je šel celo tako daleč, da je Klofača imenoval narednika ter da je menil, da ne gre tako govoriti o vladarju zvezne države. Višek vsega pa tiči v tem, da je grof Vetter vsled Klofačevega govora celo zaključil sejo zbornice, dočim je tedaj, ko so Vsenemci klicali »Hoch Hohenzollern!« in zasramovali avstrijsko cesarsko hišo, mirno sedel na svojem stolu in ni zaključil zbornice! — Kaj si pač morajo misliti v Berlinu na take pojave v naši zbornici? Nič drugega nego da veljajo Schönererjeve besede, češ, da se le sliši imenovati pri nas ime nemškega cesarja, pa že vlada strah in trepet, — da veljajo te besede, katere je zaklical »vitez Jurij« Čehom, pač le avstrijski vladi. Kajti očiten strah pred Berlinom izražajo besede grofa Vetter-ja, češ, da se ne sme tako govoriti o vladarju zvezne države, — one države, s katero sklepa naša država zvezo proti očitni volji večine njene prebivalstva, — Slovanov, ko pa vladar iste zvezne države noče poznati ozirov do narodnosti te države in kličé vse Nemce v smrtonosen boj proti tem narodnostim!

V očigled tolikemu strahu naših merodajnih krogov pred Berlinom si je pač smel te dni vzeti pogum nemški poslanik na Dunaju, da je zahteval od naše vlade, da naj poskrbi ista, da parlament s posebno izjavo odgovori na Klofačev napad na nem. cesarja. Vlada je seveda odklonila to zahtevo z utemeljitvijo, da bi taka

izjava izzvala še hujše stvari od strani Slovanov. In s tem je vlada četudi nehoté, vendar dala razumeti, da so minuli tisti časi, ko so Prusi kar ukazovali, v Avstriji pa jih je vse ubogalo, vlada in Slovani, tako kakor uboga ponižni pes svojega gospodarja; — nastopili pa da so časi, ko bođe mogočna slovanska zavest znotraj in zunaj mej Prusije dokazala pruski oholosti, da si le sama škoduje z netaktnostjo kakoršna se je zgodila zdaj v Marienburgu.

Novi tiskovni zakon.

V predzadnji seji posl. zbornice je predložil min. preds. Koerber načrt novega tiskovnega zakona, ki pride v razpravo v jesenskem zasedanju, če bodo vladale v zbornici normalne razmere.

Novi načrt temelji na naslednji temeljni določbi državnega osnovnega zakona: »Vsakdo sme v okviru zakonitih mej svobodno izražati svoje mnenje z besedo, pismom, tiskom ali slikami«.

Glavne določbe v novem načrtu so mej drugimi te-le: Prepoved proste kolportaže je odpravljena. Vsakdo sme na ulici, potom avtomatov ali v svojem določenem prostoru prodajati periodične tiskovine, t. j. časnike, prodaja neperiodičnih se prepušča obrtnim upravičencem. Vendar treba imeti za prodajo potrebno oblastveno dovoljenje. Prodaja časnikov po hišah ni dovoljena. — Znatno premenjene so določbe glede odgovornega urednika pri časopisih. Uvedlo se je najprej načelo, da sme biti pri listu, posebno pri večjem, več odgovornih urednikov, ker je v resnici nemogoče, da bi mogel eden prebrati tvarino celega lista. Dalje se bo odslej od njega zahtevalo edino le to, da stalno biva v tostranski državni polovici. Odgovorni urednik biva tedaj lahko tako daleč od kraja, kjer izhaja njegov list, kolikor se mu zdi umestno. Za kratek presledek dovoljuje zakon namestnika.

Znatno premenjene so določbe glede tiskovnih prestopkov in kaznivosti. Splošno je uveljavljeno načelo, da je vporab-

LISTEK.

Švab pojedel pljuča.

(Pravljica).

Kašubski*) dr. F. Cenőva.

Ko je hodil še naš Zveličar po svetu od kraja do kraja ter je oznanjal evangelje in delal mnogo čudežev, je prišel k njemu dobri, novokrščeni Švab. In vprašal ga je: »Ljubi moj tovariš! kam pa greš in kaj delaš?« Gospod mu odgovori: »Potujem s kraja v kraj in rešujem ljudi«. — »Vzemi še mene seboj«, ga prosi Švab. Gospod mu odgovori: »Če boš pobožen in kreposten, lahko greš z menoj«. In Švab obljubi. In tako sta potovala oba dalje. Šla sta mimo dveh vasij; v obeh je zvonilo. Švab je bil kaj zgovoren in vprašal je Gospoda: »Moj mili tovariš, čemu pa zvonijo v tej vasi in v oni-le?« Zveličar je vedel vse in odgovoril: »V tej vasi bo svatba, a v oni pogreb«. — »Idi ti na pogreb«, reče Švab; »jaz pojdem na svatbo«.

Gospod je šel v vas ter je obudil mrtveca, in darovali so mu sto zlatov. Švab pa je pomagal pri svatbi, stregel

*) Nekateri menijo, da je ta jezik ostanek nekdanjih Polabcev, drugi da je poljsko narečje. Kašubov štejejo neki še okoli 111.000, drugi pa 150.000.

svatom, in dobil je za to groš. Vesel je šel dalje in prišel do Gospoda. Že od daleč je kazal groš in kričal: »Moj mili tovariš, jaz imam groš, kaj pa ti?« Gospod se nasmehne in reče: »Več nego ti!« In pokaže mu sto zlatov. Ko zagleda to Švab, vrže svoj borni groš med zlate ter reče: »Vsak pol, razdeliva si zaslužek«. Gospod pritrdi. Gresta dalje.

Prideta do čede ovac. Gospod reče Švabu: »Idi k pastirju, naj ti dá eno jagnje, pa ga napraviš za obed«. »Da, da«, reče oni, pa stori kakor je bil ukazal Gospod. Gre do ovčarja, izbere jagnje, ga odere pa pripravlja drob za obed. Ko je to kuhal, so prišla pljuča na vrh, dasi jih je stiskal Švab s žlico navzdol. Naposled pa se razsrdi, vzame nož, jih odreže ter na pol kuhana pojé. Ko je deval meso na mizo, vpraša ga Gospod, kam je del pa pljuča? Švab pa takoj odgovori, da to jagnje ni imelo pljuč: »Ali, kako bi bilo moglo živeti brez pljuč?« reče Gospod. Švab pa je le trdil in prisegal pri Bogu in vseh svetnikih, da to jagnje ni imelo pljuč.

Potajeta dalje in zopet prideta med dve vasi; v obeh je zvonilo. Švab vpraša: »Ljubi moj, čemu pa zvonijo?« — »V eni vasi k pogrebu, a v drugi na svatbo«, reče Gospod. Dobro reče Švab zdaj

pojdi pa ti na svatbo, a jaz pa pojdem na pogreb«. Mislil je zaslužiti sto zlatov. Za to vpraša dalje Gospoda: »Ljubi moj, kako si to napravil, da si obudil mrtveca?« — »Rekel sem umrlemu: Vstani v imenu Očeta, Sina in sv. Duha, in vstal je«. »No, no? že vem«, reče Švab, pa gre v ono vas, kjer je imel biti pogreb. Švab jim zakliče glasno: »Stojte, stojte, jaz ga oživim; in če ne, lahko me živega obesite«. Dobri ljudje so se potolazili, in obečali so Švabu sto zlatov ter položili rakev na tla. Švab veli, naj odkrijejo rakev, in zakliče: »Vstani v imenu sv. Trojice!« Ali mrtvec ni hotel vstati. Švabu je jelo vroče prihajati in ponovil je svoj blagoslov v drugo in v tretje. Ko se pa rajni ni vzdignil, zakriči na polna usta: »Če nočeš vstati pa leži pri tisoč vragih«. Ko so začuli ljudje te brezbožne besede in so videli, da se je Švab le norčeval z njimi, pustijo rakev in ga peljejo na vislice. — Gospod je dobro vedel kako pojde Švabu. Prišel je uprav tedaj, ko so ga peljali na vislice. In reče Švabu: »Dobri tovariš, kaj pa si tu napravil? V kakem položaju te zopet dobim?« Ko zagleda Švab Gospoda, jel se je nevoljno pritoževati, da ga ni dobro naučil onih besedij. »Jaz sem te že dobro učil; ali ti se nisi dobro naučil in slabo napravil«.

reče Gospod. »Ali naj bode; povej mi le kdo je pojedel pljuča, pa te rešim!« Ah! vrešči Švab, »ono jagnje zares ni imelo pljuč. Čemu mi hočeš to dokazovati?« »Ti le nočeš povedati resnice«, reče Gospod. »Povej po pravici, in oživiti hočem mrtliča«. Švab pa zopet kriči: »Obesite me, obesite me, da le ne bom več trpel; hoče me prepričati s temi pljučami, in vendar je slišal, da to jagnje ni imelo pljuč. Obesite me čim prej!« Ko začuje Gospod, da je hotel Švab rajši obešen biti, nego bi bil priznal resnico, ukazal je, naj ga izpusté, ter je oživil mrtveca. — Ko sta pa že prišla nekoliko dalje, reče Gospod Švabu: »Idi na oni ploščnati kamen, razdeliva si zasluženi denar in potem se razločiva; preveč bi bilo, da bi te hotel povsod reševati vislice«. Gospod vzame dvesto zlatov pa jih razdeli na tri strani. Ko Švab to zapazi, vpraša ga: »Ej, ljubi, čemu pa na tri dele; saj sva le dva?« Gospod odvrne: »Jeden del bo moj, drugi tvoj, a tretji pa onega, ki je pojedel pljuča«. Ko Švab to zasliši, vzkligne veselo: »Bog in vsi svetniki so mi pričo, da sem jih jaz pojedel!« In brž pograbi še tretji del denarjev in se poslovi za vselej od Gospoda.

Ni ga premogla ljubezen, niti strah, nač na — lakomnost!

ljati na kaznjiva dejanja obče kazenske določbe. Vsako zakonito domnevanje o krivdi ali sokrivdi pri gotovih osebah je izključeno. Kaznivost je izključena, če se dokaže, da dotičnik zanemarjenja dolžne paznosti ni vedoma zakrivil. Odgovornost morata nositi le dopisnik in odgovorni urednik. Razprodajalec in izdajatelj se vedno, in tudi pri inozemskih časnikih, lahko sklicujeta na ti dve navedeni osebi. — V načrt se je sprejela dalje določba glede poziva na gospodarski bojkot. Rok za kazensko zasledovanje kakega časnika se je omejil na tri mesece.

Važna je tudi določba, da se smejo tudi k uradnim popravkom delati uredniški dostavki in da objavljenje popravka ni vezano na nikako določeno mesto v listu. Zadostuje, če je popravek natisnjen v uredniškem delu in z istimi črkami. Popravka, ki popravljajo dokazne neresnice, uredništvo ni dolžno sprejeti, isto tako ne onega, ki presega trojni obseg odstavka, ki se popravlja, ali ki ni spisan v jeziku lista in če preteče doba 4 tednov.

Povsem nova je določba v načrtu, da se vsakogar, ki pravico popravljanja zlorablja s tem, da vedoma navaja neresnice v svojem popravku, na ovadbo urednikovo ali drž. pravdnitstva obsodi z denarno kaznijo od 10 do 1000 K.

Tudi določbe § 33 so znatno premenjene. Ta odstaveklôve: Kdor priobči poročila iz zasebnega in rodbinskega življenja, ki bi lahko škodila ugledu in družabnemu stališču dotičnika, se obsodi z denarno kaznijo od 100 do 200 K, v posebe obteževalnih razmerah z zaporom do 3 mesecev.

Konečno je v načrtu več novih določb glede konfiskacije tiskarskih del, posebe časopisov. Izvensodna zablamba se bo smela v bodoče izvršiti le tedaj, če se nahajajo v tiskovini gotova kaznjiva dejanja. — Opuščena je v tem poglavju prepoved nadaljnjega razširjanja lista. Vsa zadeva se bo obravnavala pri glavni razpravi, pri kateri se smeta zagovarjati založnik oziroma izdajatelj.

K sklepu omenja vlada v svojem poročilu, da se premeni potrebam časa primerno tudi kazenski zakon, kar se tiče tiskovnega prava. Tu se očitno namigava na odpravo porotnih sodišč v tiskovnih zadevah.

Dopisi.

Iz Brd. — (Kakšne sado ve rodi „naprednjaštvo“.) — Pri nas, v Brdih sicer ni mnogo „naprednih“ zaslepljencev, ker velika večina ljudstva, njim na čelu naši gg. župani, in razen malih izjem tudi gg. učitelji stoji daleč od pohujšljive „napredne“ stranke ter tako kažejo ljudstvu pravo pot. Vendar izjeme so povsod in tudi pri nas je nekaj takih duševnih revežev, ki mislijo, da kažejo najbolj svojo „veljavo“, svojo

Iz države nebeškega solnca.

Res grozne in hrupne homatije na Kitajskem, o katerih smo svoječasno tudi mi poročali, so gotovo v marsikaterem čitatelju vzbujale radovednost kaj več slišati o Kitajskem, tem ogromnem cesarstvu v vztočni Aziji, o tem cesarstvu, ki je dvajsetkrat večje od Avstro-Ogerske in katerega prebivalstvo zavzema po svojem številu četrtno vsega prebivalstva te zemlje in ki je po svojem življenju, po svojih običajih itd. popolnoma nasprotno vsemu ostalemu prebivalstvu te zemlje.

Da radovednosti svojih čitateljev vsaj v nekoliko ustrezemo, hočemo torej naslikati nekaj znamenitih potez iz življenja tega čudnega ljudstva, ki je povse drugačno in nasprotno od našega.

Da pričnemo — pri pisanju: Kitajec ne piše od leve proti desni, marveč nasprotno: od desne proti levi t. j. proti sebi; Kitajec ne pričinja vrste od zgoraj, marveč piše od zdalej gori.

Pa kaj družega. Ako se n. pr. hočemo mi Evropejci orijentirati na zemlji, t. j. ako hočemo vedeti kje se nahajamo, držimo se vedno južnega ostrava,

„moč“ in „učenosť“ s tem, da prekinjajo duhovnike, proti njim zabavljajo, obrekujejo, zaničujejo, se izogibajo cerkvi in službi božji, se posmehujejo pobožnemu ljudstvu in molitvi itd.

Neki davkarski uslužbenec iz Gorice pohujšuje javno po cestah ljudstvo in vpricho otrok govori zaničljivo o Bogu, preklinja in kaže svojo „naprednjaško“ omiko. Vprašamo tu javno, ali je to posel davkarskih uslužbencev? Ali jih za to pošilja davkarska oblastnija po deželi, da ljudstvo pohujšujejo?

Takih in enakih voditeljev so se pri nas oklenili vsi oni, ki sovražijo duhovnike, red in postavo. Ti ljudje so se oblekli v „napredno“ obleko, da bi zakrili svoja „lepa“ dejanja in bili zavarovani pod pokroviteljstvom „napredne“ stranke.

Ker poznamo te ptiče že od prej, in dobro vemo v čem obstoji njihovo „naprednjaštvo“, ogiblremo se jih kakor okužencev in pošten človek se sramuje ž njimi občevati, ker vidi pri njih in okoli njih le slabo. Poglavar „naprednjakov“ v naši vasi je zaupnik Tumov in naročnik „Soče“ (edini v vasi). Ta mož javno kaže sovraštvo dosvojega dušnega pastirja, tožari se skoraj neprestano z soobčinarji, v njegovi hiši se gode in pleše celo ob praznikih, ko so drugi ljudje pri službi božji. Zato se pa vsak poštenjak ogiblje njegove hiše. Nedavno temu je ta dr. Henrik Tumov zaupnik napadel na cesti nekega moža iz sosedne vasi, ga ranil in vrgel v cestni jarek. Ko so prišli drugi vaščani mimo, so mu pomagali na noge, ter ga odpeljali v bližnjo hišo, kjer je dobil prvo pomoč. Tako daleč je tega moža pripeljalo „naprednjaštvo“ in „Sočini“ nauki. Ali niso to lepi sadovi „napredne“ stranke?

Lepo je ime napredna stranka; ali dokler se kaže nje „naprednost“ le v slabem, v surovih napadih, v sovraštvu, v prepiru, v kletvi, hočemo stati daleč proč od nje. Svariti hočemo ljudstvo pred njo, odpirati mu oči, da spozna nahujsega sovražnika v domači hiši ter ga kakor strupeno golazen vselej in povsod pokončuje.

Politični pregled.

Državni zbor.

Ko so Čehi kazali z vso resnobo, da hočejo obstruirati že proti zakonskemu načrtu glede davščine na vozne listke in so s svojim nastopanjem tudi v resnici dali povod njih ministru Rezku, da je podal svojo ostavko, je „Neue Freie Presse“ jako hudo začela pisati proti Čehom, češ, da so nevhvaležni da je njih taktika otročja, da pade vsa odgovornost na nje, ako se ne rešijo parlamentarnim potom mnogi važni zakonski načrti humanitarne in gospodarskega pomena itd. Zdaj pa, ko so Čehi odjenjali ter so se zadovoljili s tem, da je vlada ugodila nekaterim njih za-

pri Kitajcih je nasprotno. Pri nas Evropejcih velja za častni prostor oni na desni strani osebe, pri Kitajcih je na levi. Kadar Evropejci žalujemo po svojih dragih, oblačimo se v črno, — a žalna obleka pri Kitajcih je bela. Mi pravimo, da je sedež človeškega duha v glavi, v možganih, Kitajcu je sedež duha — želodec, zaradi tega smatrajo Kitajci za duhovitega in prebrisanega le onega človeka, ki ima lepo okroglo rejeni trebušček. Kadar Evropejci zidamo hiše, pričnemo pri tleh s tem, da najprej postavimo v zemljo temelj, kateremu sledi zid, potem streha; pri Kitajcih je nasprotno. Oni ne poznajo temelja, marveč napravijo na tramovih čez kole streho, potem zidajo. — Mi opravljamo vsa svoja dela dokaj hitro, Kitajec počasi in složno, a seveda tembolj vzdržno, vztrajno. Mi se vmivamo navadno z mrzlo vodo ter se obrišemo, Kitajci, kateri se sploh umivajo, storé to z gorko vodo in se ne brišejo. Pri nas si možaki — izvemši seveda kake umetnike ali pesnike — dajo ostriči lasé, tudi nohte, Kitajci nosijo „cof“ in — kremplje. Pri nas ima možki zlasti na kmetih kratko suknjo, ženska dolgo krilo, pri Kitajcih je popol-

hlevam, ni to židovskemu listu „Neue Fr. Presse“ zopet po volji. Huduje se v svojem uvodniku od sobote zopet na Čehé, ker so opustili obstrukcijo.

Mi sicer ne vemo, kaj je dalo dunajskemu židovskemu listu povod da se jezi na Čehé, ker so odjenjali ter privolili, da se še te dni reši zakonski načrt o davščini na vozne listke, — mogoče da so pa res Čehi pri vladi kaj dosegli, kar ni židovskemu listu po volji. ... Sicer pa naj store Čehi to ali to, gotovo je in ostane, da „N. Fr. Presse“ ne bode nikdar zadovoljna s tem, kar Čehi store, kar je popolnoma naravno, kajti ako bi Čehi kaj takega storili, s čemer bi bila „N. Fr. Presse“ zadovoljna, storjeno bi moralo biti le — na njih škodo.

Ker so torej Čehi odjenjali, prišel je zakonski načrt o davščini na vozne listke že v soboto na dnevni red v poslanski zbornici.

Včeraj se je nadaljevala splošna razprava o tem zakonskem načrtu in se tudi končala ter pride danes poslanska zbornica v podrobno debato po tem načrtu.

Italija za razoroženje.

Italijanski kralj Viktor Emanuel II. je imel z ministerskim predsednikom Zanardellijem razgovor, v katerem je izrazil željo po splošnem razoroženju. To svojo željo da hoče kralj sporočiti tudi drugim vladarjem, zlasti pa ruskemu carju. Ta želja italijanskega kralja se pa slabo strinja s prizadevanji onih ital. politikov ki mislijo na priklopljenje avstrijskih pokrajin v Primorju in v južnem Tirolskem.

Novo francosko ministerstvo.

Francoska ministerska kriza je začasno rešena. Na čelu mu je kakor že poročano, minister Combes, katerega čakajo težavne naloge. O odstopivšem predsedniku vlade Waldeck Rousseau trdijo listi, da si ni upal izvesti postavbe o kongregacijah, ker je spredel, da bi se reko zakon o kongregacijah urediti toliko, kakor kongregacije sploh iztrebiti, kar pa bi bilo le v veliko škodo državi v narodno-gospodarskem oziru. Novo ministerstvo je sestavljeno sledeče: Ministerski predsednik, ki je ob enem tudi minister za notranje in bogoslužne stvari je bivši senator Combes, minister za pravosodje je Vallé, za vnane stvari, Delcassé, za vojno André, za mornarico Polletton, za finance Rouvier, za nauk Chaumié, za trgovino Trouillot, za javna dela Marnejoals, za poljedelstvo Mangeot, za kolonije Doumerque in državni policijski podtajnik Berard. Kako bo delovalo novo ministerstvo se še ne ve, volja je dobra, meso je slabo. O Combesu pa že sedaj pravijo, da bode v zadevi zakona o kongregacijah pravcati kozel za vrtnarja, kajti on je še večji nasprotnik kongregacij nego je bil njegov prednik. Delcassé kot vnani minister hoče skrbeti za to, da se ohrani francosko-ruska zveza. V poglavitem se hoče pečati novo ministerstvo z izvedenjem kongregacijskega zakona. Ali francoske kongregacije so že sedaj prepričane, da jih ne čaka nič dobrega pod domačo streho, zaradi tega hočejo zapustiti Francijo a seboj vzeti tudi vse svoje premoženje.

Vojni minister hoče uvesti dveletno vojaško službo. Minister javnih del pa si je postavil nalogo, da podpravi vse francoske železnice.

noma nasprotno. ... Mi snažimo svoj nos z ruto, kar nas je „boljših“, celo z jako čedno ruto, Kitajec pa ne more zapopasti, zakaj bi se naj prideli človekovega nosu — tako skrbno spravljali! — Jajca uživamo mi Evropejci sveža, Kitajec ne pokusi jajca, ako ni ležalo prej več mesecev v zemlji, tako da je postal beljak že črn, rumenjak pa rudeč. Mi jemo s pomočjo noža in vilic ter žlice, Kitajci se poslužujejo pri jedi dveh lese-nih igel. Po jedi se Evropejci — zlasti kar je omikanih, — obnašamo dostojno ter zlasti ne dopuščamo, da bi se v našo zabavo po obedu vmešaval naš želodec bodisi da bi pojavljal na kakoršen koli način svojo zadovoljnost s podarjenim mu obedom; — Kitajci pa po obedu dajo drug drugemu razumeti, da jim je teknilo, s tem, da se jim na moč peha ali riga. —

To, kar smo zdaj navedli o Kitajcih, bilo je le, nekako mimogrede, za uvod, v naslednjem pa hočemo svojim čitateljem razodeti, kako se Kitajci vladajo, kako se šolajo, kako je na splošno njihovo javno in rodbinsko življenje in kako so njihovi verski odnošaji.

(Dalje prih.)

Bolgarski knez v Rusiji.

Sprejem bolgarskega kneza Ferdinanda v Petrogradu je bil po poročilih raznih listov zelo pristrčen. Car ga je osebno odlikoval na razne načine. V palači v Petrovemdvoru je bil njemu na čast prirejen galaobed, na katerem je car napil knezu s temi le besedami: „Obisk Vaše kraljeve Visokosti na čelu odseka za napravo spomenika carju Aleksandru II. me posebno veseli, ker je dokaz, da se bolgarski narod hvaležno spominja mojega nepozabnega deda, kateri je mlado bolgarsko kneževino obudil k samostojnemu življenju. Pijem na zdravje kneza Ferdinanda Bolgarije, na zdravje dednega princa Borisa, mojega preljubljenega krščenca in na razvoj in blagor mojemu srcu in vsakemu Rusu drage Bolgarije“.

Knez je odvrnil v besedah srčne zahvale za prirejani mu sprejem, povdarjal tesno pobratimje mej Rusijo in Bolgarijo in je izražal prepričanje, da bode Bolgarija tudi v bodoče nahajala pod mogočnimi krili ruskega orla zaščito za svoj mirni razvoj itd.

Knezu se je priredila v Carskojem selu vojaška parada ter je defilirala pred njim vojaštvo.

Domače in razne novice.

Za „Šolski Dem“ so plačali predsedniku: Julija Leban, posestnica v Črničah 5 K; po poštinih položnicah: Angelj Casagrande, veleposestnik in trgovec v Ajdovščini 10 K; Janez Filipič, župnik-dekan v Ločniku 20 K.

Upravištvu „Gorice“ je sprejelo: Neimenovani 6 K; gosp. Josip Poljak v Št. Mihelu pri Šempasu 2 K. Srčna hvala.

Mestne volitve. — Letošnjih dopolnilnih mestnih volitev se mislijo udeležiti tudi socialisti in so postavili v ta namen že svoje kandidate in sicer za tretji vol. razred. Ti kandidati so: Codermatz, predsednik socialistov, Miha Culot in J. Bombig.

Za mala stanovanja. — Po vseh velikih mestih se čuti velika potreba malih stanovanj, t. j. takih z jedno do treh sob s kuhinjo. Da so taka stanovanja prepotrebna, spoznala je tudi vlada, ki predloži v najkrajšem času zakonski načrt glede takih stanovanj, v katerem se nahaja tudi določba, da bodo taka stanovanja 25 let prosta hišnega davka. Ker je v Gorici že zdaj velika potreba takih stanovanj a bode ta potreba še večja potem, ko se zgradi bohinjska železnica in se napravi tu tudi železniška delavnica, začeli so tudi v Gorici misliti na zgradbo takih malih stanovanj in sklicuje v ta namen goriški župan več oseb k posvetovanju, ki se bodo vršila v četrtek 19. t. m. zvečer.

Nesramna predrznost. — Gabrščekova „Soča“ namiguje v št. 64, da so Steletov škandal inscenovali duhovni goriške okolice. Kdor zna tako nesramno in predrzno lagati, ta bo gotovo o priliki tudi trdil, da morilec in roparja France-sconci-ja niso — obesili!

Nesramni denuncijatinji „Soči“. — V predzadnji številki svojega lista smo priobčili dopis iz Višnjevika, v katerem se dopisnik čudi, da je bila tamošnja šola še le pred zadnjo nedeljo uradno zaprta ali prav za prav da se je še le takrat prepovedalo učitelju Mlekužu, ki pride 27. t. m. zaradi spolnega posilstva pred porotno sodnijo, v šoli podučevati, akopram je morala okrajna šolska oblast že davno poprej vedeti, da je Mlekuž zaradi zgorejenega zločina obtožen. — „Soča“, nesramna hinavka se nad tem dopisom spodkita ter piše mej drugim: „C. kr. okrajni šolski svet je postopal, kolikor mi vemo, popolnoma pravilno, in nič ni zamudil, pa tudi ne pohitel zlobnim „kavcem“ na ljubo. Storil je prav za prav še nekaj več, nego je bila njegova dolžnost!“

S tem hoče „Soča“ seveda slepiti svoje lahkoverne čitatelje ter braniti svoje — ljubljence! Mi pa povemo naravnost, da šolska oblast v tej zadevi ni storila svoje dolžnosti, ako se pomisli, da je ista vezana na postavna določila. Kakor je bilo že v dopisu iz Višnjevika omenjeno, ni tu merodajno niti mnenje „Soče“, niti mnenje šolske oblasti, pač pa so merodajna določila § 55 zakona o pravnih razmerah učiteljev z dne 10. marca 1870, ki velevaljo da se učitelj, ki pride v sodno preiskavo zaradi kakega nemoralnega ali sploh kakega takega dejanja, po katerem trpi učiteljski ugled, takoj suspendira. Mi ne trdimo, in nismo tudi nikdar trdili, da je učitelj Mlekuž kriv dejanja, zaradi katerega je tožen, — to dognati je stvar sodnije in se mi v to ne utikamo niti smo se kedaj utikali; dejstvo pa je, da je dejanje, zaradi katerega učitelj Mlekuž ni bil le v preiskavi, marveč celo obtožen, tako, da

zaradi njega trpi učiteljski ugled v najvišji meri.

Kar pa čenča „Soča“ o „nesrečni rodbini“ in o „škodoželjnosti „kavcev“, je to seveda navadna lumparija, da se poslužimo njenih izrazov, posebno zaradi tega, ker je ona sama hotela s svojim denunciranjem spraviti v nesrečo 13 dečkov, dočim nimamo mi najmanj krivde na tej „rodbinski nesreči“, ker nismo mi provzročili preiskave proti učitelju Mlekužu, kakor je provzročila „Soča“ s svojim denuncijatom preiskavo proti 13 dečkom, „Soča“ naj si torej njen „Fej te bodi!“ pribije na klobuk!

Nevaren tat vjet. — Preteklo zimo je ubežal iz Korminski zaporov nevaren tat 44letni Anton Michelini, ki je izvršil lansko leto v Gorici, v Moši in v Korminu več tatvin. Te dni je dobilo tuk. okr. glav. naznanilo, da so tega nevarnega tiča vlovili v Neuburgu na Bavarskem, od koder ga pripeljejo v Gorico.

Dve sodbi o najnovšem zvezku Simon Gregorčičevih pesmij. — Poročali smo, da je izdal Simon Gregorčič III. zvezek svojih poezij. Slavni djakovački škof mu je o tej priliki pisal nastopno pismo: Dragi moj prijatelj in brat v Isisu! Iz vsega srca hvala Vam na Vaših poezijah, koje Ste mi poslali. One so vse klasične, zaslužujejo, da se prispodablajo starim grškim in rimskim. One dirajo na srce in na narodno dušo, ter pospešujejo najbolj naše svrhe. Hvala še enkrat ter se priporočam Vaši uspomeni, Vaši sveti, ljubezni, Vaši pobožni molitvi. Prijatelj in brat v Isisu 27. maja 1902. J. J. Strossmayer s. r. — Pesnik Stritar je pisal pesniku S. Gregorčiču tako-le: „Z velikim veseljem sem prejel Vašo knjižico, s še večjim veseljem sem jo bral. To so Gregorčičevi glasi, znani glasi in vendar novi! Pa kako prosto se gibljete! To je zrelost! „Posmrtnice“ so kar genijalne! Toda kaj bi hvalil, kar jenad hvalo! „Maior omni laude.“ Bodite hvaležni stvarniku za lepi dar, ki Vam ga je podelil; pa tudi mi.“

Strelna. — V petek zjutraj je zadela strelna v grad kneza Porcije na Premu pri Postojni ter ubila slugovo ženo Jožefo Dekleva. Strelna je poškodovala tudi grajski stolp in zvon v njem.

V soboto zjutraj, ko je razsajala, v Gorici nevihta, treščilo je v stanovanje Jakoba Sumela Podturnom. Ozgala je nekaj tresk in sod, potem se je zarila v zid in izginila v tleh.

Kranjska trgovsko-obrtna zbornica je izvolila deželnim poslancem dr. Danila Majarona.

Dr. Rybař ali nevarnosti. — „Edinost“ od sobote poroča veselo vest, da je g. dr. Rybař prestal krizo ter da se je njegovo zdravstveno stanje močno na bolje obrnilo tako, da je že iz vse nevarnosti.

Strašna rodbinska žaloigra. — V Fužinah blizu Reke je živel premožna rodbina Mance. Imeli so večje posestvo in trgovino ter tudi zalogo vina. Moř Jurij in žena Katarina Mance sta se v zadnjem času večkrat sporekla in včasih tudi za hudo sprla. Uzrok temu je bilo, ker je mati Katarina razvajala dvajsetletnega sina Antona s tem da je pustila, da je jemal denar v prodajalnici, kojega je potem lahkomišelno zapravljaj. Minule sobote je bil v Fužinah somenj in Mancetovi so delali še precej dobre kupčije in je prišlo dosti denara skupaj. Ta dan je vzel mladenič iz miznice 100 kron denarja pa je šel zapravljat. To pa je opazil oče in začel oštevati svoje ženo zaradi potuše sinu. A žena je jemala sina v varstvo ter je dokaj razdraženo odgovarjala možu. Ker je bil ta nekoliko vinjen, se je silno razjezil tako, da je pograbil velik nož ter se hotel zaleteti v ženo. To videvši pa se je vrgla proti očetu 18letna hči Ana, lepo, vitko dekle in mu hotela iztrgati nož; pri tem pa si je prerezala na roki vse štiri prste. Ko se je oče oprostil hčere, planil je na ženo ter jej z vso močjo porinil dolgi nož v srce, da se je žena na mestu zgrudila mrtva. Ko je mož to storil, bežal je v podstrežje ter vzel saboj nož in jeden revolver. Ondi se je poskusil vstreliti, a ker se ni zadel, porinil si je nož v trebuh in se vsega razrezal po drobju tako da je v dveh urah umrl. Prihitevši ljudje, so potem odnesli trupla obeh starišev v mrtvašnico. Mej tem pa je ravno prišel domu sin. Ko ta ugleda strašen prizor bil je v početku ko bi bil okamenel, potem pa je začel bežati proti nekemu gozdu in izginil. Dozdaj ga niso še našli.

Zanimivo ljudsko štetje. — Na Reki so našli: Lahov 17.354, Madjarov 2842, Nemcev 1945, Ilirov 5146, Hrvatov 7497, Slovencev 2251, Slovanov 1211, Srbov 55, kmečki jezik pa jih govori 863. — Koliko novih slovanskih narodov so iznašli! In vse to na ljubo „italijanski“

Reki, da ne bo kazala preveč slovanskega lica. — Sicer pa na Reki so Slovani predolgo spali in še danes ni pravega narodnega dela!

Ljudsko štetje v Hrvatski in Slavoniji l. 1900. Izkazuje te-le zanimive številke: V Hrvatski in Slavoniji je prebivalcev 2.416.304. Od teh je po veroizpovedanju 1.721.419 rimokatoličanov, 616.518 srbsko pravoslavni, 30.082 luteranov, 13.910 kalvinov, 20.216 izraelitov ali judov in 12.871 grških unijatov. — Po jeziku in narodnosti je 2.101.580 Hrvatov in Srbov, 90.180 Madjarov, 136.121 Nemcev. Analfabetov t. j. takih ki ne znajo ne brati ne pisati je 1.094.605 t. j. 54,41 odstotkov vsega prebivalstva. Mesta štejejo prebivalstva in sicer: Zagreb 61.002, Osek 23.018, Zemun 45.517, Mitrovica 11.510, Brod 6539, Karlovec 5991, Karlovci 5639, Petrinje 5020, Požega 4978, Belovar 8189.

Eisenkolbov govor konfisciran. — V Lipskem (v Nemčiji) je bila konfiscirana brošura, ki obsega govor Vsenemca Eisenkolba, ki ga je imel ta človek na vsenemskem shodu v Ašu na Češkem in kateri govor je pravcato hujskanje na „Proč od Rima“. — Z ozirom na ta dogodek pa je že vredno opomniti, da je ta govor, ki je bil v protestantski Saksonski konfisciran, imel potem imunitete prosto pot v — katoliški Avstriji.

Vsenemški kulturni bratci med seboj. — V seji poslanske zbornice od 13. t. m. se je mej govorom posl. Bergerja v zadevi donavske parobrodne družbe vršil mej Vsenemci Schönererjem, Wolfom, Iro-tom in drugimi ta-le zanimiv dvogovor: Iro: „To je vzhodno nemško sramotno časopisje!“ — Wolf: „Ti boš še enkrat dobil zaušnico!“ — Iro: „To dobiš ti še v parlamentu, predrzni pobalini!“ Wolf: „Jeden malopridni ko drugi!“ Schönerer: „Sladkorni kartel. Vodja podkupljenega časopisja!“ Wolf: „Sivolasec, pa taka pobalinstva!“ Schönerer: „Sladkorni kartel! Vodja podkupljenega časopisja!“ Iro: „Svatovski govornik v Tečinu!“ Wolf: „Častna beseda in Iro!“ Wolf: „Obžalujem, da se moram pečati s tako svojatjo. Pa bomo že videli!“ Schönerer: (ponavlja prejšnje besede) Wolf: „Je že zopet pijan!“

S tem pa debata teh poštenjakov še ni bila zaključena. In taki ljudje zagovarjajo „interese nemškega naroda“. Ubogi nemški narod!

Lekarništvo in ženske. — Kakor znano, je ministerstvo l. 1900 dovolilo tudi ženskam opravljati lekarniške posle. Zato se zahteva predstuj in sicer 6. gimnazijski razredov, po katerem še-le lahko stopijo v triletno praktično vajo. Po končani učni dobi podvreči se morajo potem strokovni preizkušnji in morajo tudi obiskovati dve leti vseučilišče, po katerem času se lahko podvržejo farmacevtskemu rigorozu. Ženske upajo, da se bodo, osobito hčere lekarnarjev, posvetile novemu poklicu.

Anarhista posebne vrste so prišli v Pragi. Stavec Adolf Kleinbauer bil je aretiran zato, ker so se pri njem našla anarhistična pisma. — Kleinbauer je hotel iti v Ameriko in je šel iz Brna, kjer je doma, čez Draždane in Berlin in prišel do Hamburga. Tu pa ga je obšlo domotožje in podal se je nazaj v svojo domovino. Ko pa je prišel do Prage, zmanjkalo mu je denarnih sredstev. In tu si je izmislila zvita buča način, kako priti brez stroškov na dom. Spisal je pisma, v katerih se je zlasti pogosto nahajal stavek: „Hoch esperantia anarchia“, potem pa je poslal brezimno pismo policiji, v katerem je isti raznal samega sebe kot nevarnega španskega anarhista. Praška policija je „anarhistu“ ustregla in ga odposlala po odgonu v Brno domov. Toda storila je še več; ker je potegnil policijo za nos, češ, da je anarhist, dobil je 8 dni zavora.

Musolino obsojen. — Proces proti roparju Musolino je bil dne 11. t. m. dokončan in Musolino je bil obsojen na na dosmrtno ječo, poojstreno s tem, da bode obsojeni zaprt 8 let v posebni celici. Nade Musolina in njegovih „oboževalcev“, da bode oproščen, se torej niso izpolnile.

Prvine (elementi) človeškega telesa. — Vse kemične snovi, ki so v 68 kilogramov težkem človeškem telesu, ima v sebi beljak in rumenjak 1200 koščkih jajc. Navadno ima človeško telo v sebi toliko železa, da bi se iz njega lahko napravilo 7 gramov žebeljev, toliko ogljika, da bi se dalo narediti 65 velikih svinčnikov, dalje toľšče za 6½ kilogramov svečave, fosforja za 820.000 žveplenec, potem še 20 žlic soli, 59 kosov sladkorja in 42 litrov vode. To je dokazal neki pariški kemik; kdor mu noče verjeti, naj ostane neveren Tomaž.

Dolgost železnice znaša 715.000 km. Na leto naredi se na vsem svetu

približno 13 do 16 km novih železnic. Največ železnic ima Amerika 374.742 km, samo. Združene države imajo 294.088 km; Evropa ima 257.202 km; Azija 45.883 km; Avstralija 22.372 km; Afrika pa 14.798 km. V Evropi je v Nemčiji 47.348 km, na Francoskem 41.173 km, Rusija ima 38.642 km, Angleška z Irsko 34.222 km in Avstro-Ogerska 32.180 km. Železnice vredne so 173.400.000.000 K. Število lokomotiv znaša na vsem svetu 131.219 z 280 milijoni konjskih moči. Železnice vporabljajo približno 5.000.000 uslužbencev.

Deset občin poplavila je na Ogrskem reka Mole Szanka. V reko se je podrla neka gora in zaprla strugo.

Angleži so ustrelili v Južni Afriki sina ogrskega drž. poslanca Delarossa, ki se je podal v Južno Afriko in ondi organiziral pri Burih poročevalstvo.

Listnica uredništva. — Gospod učitelj Merljak v Plaveh nas prosi, da objavimo to-le njegovo izjavo: „Ker se me opetovano sumniči, da jaz pišem članke pod psevdonimom „Homunculus“, izjavljam, da jaz istih ne pišem in sploh ne nobenih političnih, zakaj jaz se čutim učitelja in ne politika“. — Ob jednem ko objavljamo to njegovo izjavo, izjavljamo tudi mi, da nima gosp. Merljak ničesar opraviti pri „Homunculojih“ spisih.

Narodno gospodarstvo.

Reja velikih krav in njene prednosti.

Za napredek naše živinoreje je važno tudi vprašanje, ali je rediti velike ali bolj majhne krave. Če govorimo o velikih kravah, imamo v mislih take, ki so po 500 do 700, povprek torej po 600 kg teže, dočim imenujemo krave, ki tehtajo po 400 do 500 kg, srednje teže, in lahke ali majhne pa tiste, ki tehtajo po 300 do 400 kg, pa tudi manj.

Če zasledujemo razvoj živinoreje, najsi bo doma pri nas, ali pa po drugih deželah, povsodi opazimo, da se je z napredkom v živinoreji vred pričela tudi reja večje živine, in sicer zaradi tega, ker večja živina nudi večje prednosti kakor majhna. Vsled zboljšane reje se je živina povečala v teku časa posebno v nižjih legah (po dolinah) ne le pri velikih posestvih, ampak sploh na trdnih kmetijah, kjer se prideluje dosti krme. Najprej se je pojavilo to stremljenje po reji velike živine v deželah, ki stoje sedaj na vrhuncu današnjega napredka v živinoreji. V tem pogledu nam je lahko za izgleđ Švica s svojim slovečim simočolskim plemenom, ki je najtežje planinsko pleme pa tudi najdragocenejše, kar jih imamo. Nasproti pa vidimo, da najmanjšo živino rede po tistih krajih, kjer se nahaja njena reja malone še v prvotnem položaju.

Velika živina ima prednosti, ki so trdi za naše kraje vsega uvaževanja vredne in nam na njih mora biti ležeče, če hočemo v živinoreji napredovati in si zboljšati dosedanje njene dohodek.

Glavna in najvažnejša prednost velike živine je ta, da je neprimerno dražja kakor majhna živina. To se posebno lahko opazuje v deželah, ki imajo tako pripoznano dobro pleme. — Tako najdemo n. pr. v Pinegavu naslednje cene: Če stane krava, ki je 400 kg teška, 200 K, velja krava s 600 kg žive teže 400 K, in če tehta 800 kg, velja 800 K, torej neprimerno več, kakor bi bilo soditi po njeni večji teži.

Druga važna prednost velike živine je ta, da se taka goved v obče hitreje razvija, da je bolj rastna, kar je tudi velikega pomena, če hočemo kaj več prideliti. Enoletne živali velikih plemen so za mnogo težje kakor one domačega plemena. Vse to si lahko razlagamo, če pomislimo, da je živina le nasled skrbnega odbiranja plemenih živali in dobrega krmljenja, zlasti v zgodnji mladosti.

Od velike živine dobivamo tudi močna in velika teleta, ki se draže prodajajo, najsi bo mesarju ali pa za rejo. Od take živine dobivamo tudi velike vole in sploh več vredno plemeno živino.

Velika živina nam pa tudi krmo bolj izkorišča in daje vsled tega več užitka in več koristi. Kakor nas uče natančna opazovanja, porabi velika živina v primeri z njeno težo manj krme kakor mala živina. Tako se je izkazalo z natančnimi poskusi, ki so se zvršili tekom 2 mesecev pri 20 kravah, da so porabile 700 kg teže krave po 25 kg suhe krme na vsakih 100 kg žive teže, krave pa, ki so tehtale po 450 kg so porabile po 33 kg suhe krme na vsakih 100 kg žive teže; torej mnogo več!

Ker so koristni od reje velikih krav tako lepe, nam je delati na to, da zboljšujemo govejo živino tudi pri nas z rejo večjih krav. To se da doseči, če bomo

posnemali živinorejce naprednejših dežel, če se bomo tudi pri nas malo bolj brigali za rejo pripravnih bikov, dalje če bomo pri reji krav malo bolj izbirečni in če ne bomo telic prezgodaj vodili po plemenu. Ena največjih napak je to, če telice prepuščamo prezgodaj, kajti nič jih v rasti bolj ne zadržuje, kakor prezgodnja brejost. Če imajo po drugih deželah veliko živino, je to v veliki meri pripisati tudi tej okolnosti, da telice ne pripuščajo nikdar pred prvo izmeno zob, navadno torej šele v starosti dveh let. Ravnajmo se tudi pri nas po tem in živina bo lahko večje rasti.

Dasi je želeži, da živinoreja v tem oziru tudi pri nas napreduje, imamo vendar semintja razmere v deželi, ki niso posebno pripravne za rejo velike živine. Koder so posestva majhna in razkosana, tod je reja velike živine težko mogoča. Manjši živinorejci rajši rede manjše živali, ker je nevarnost reje pri malih živalih manjša kakor pri velikih, ker je nakupna cena za take živali manjša in ker imajo tudi premalo krme za velike živali.

Po teh krajih bo kazalo tudi z naprej rediti manjšo in srednje težko goved. Od nje se lahko zrede prav lepi voli in je tudi sicer lahko izvrstna za užitek, zlasti za molžo. Dokaze za to imamo v deželi. Prav lep dokaz za to nam daje n. pr. gorenjeinodolsko pleme, ki je doma na Tirolskem. To pleme je v obče bolj lahko, krave tehtajo povprek 350—400 kg, a dobe se v boljših hlevih tudi veliko težje — toda užitek, ki ga daje, je pa prav dober, zlasti kar se tiče mlečnosti. Če je to pleme manjše kakor so druga planinska plemena, je to pripisati tamkajšnjim razmeram. Posestva ondotnih gospodarjev so majhna in razkosana, v takih okolnostih se navadno lahko opazuje reja lažje živine, zlasti tudi zaraditega, ker se vodijo po takih krajih telice prezgodaj po plemenu.

Zelena krma.

Ko krmiš z zelenjavo pazi 1. Da ne napajaš živine takoj po krmljenju. 2. Da ne daješ koj za zeleno krmo živini suhe klaje, a tudi ne nasprotno, marveč mešaj le malo po malem. 3. Da si zeleno krmo pripraviš tako, da jo imaš pri roki in da ni treba prenehati, pa dajati suho, kar je škodljivo.

Kako gojiti konoplje?

Ker je mlada konoplja pred mrazom zelo občutljiva, zato naj se pozno seje, in sicer konci aprila, pričetkom maja, in tudi v juniju je še čas. Da se pridela fino predivo, jo je bolj gosto sejati, če se hoče imeti vrvarsko, pa redko. Godenje in daljnje pripravljane je tisto kakor pri lanu. Konoplja se navadno godi v vodi v zabojih iz lat, ki se s kamenjem obteže. Godenje traja z ozirom na debelost stebel in na toplino vode 4 do 7 dni. Raz dogojene konoplje se do vlakno potegniti po vsi dolgosti; če se odtiga, je to znamenje, da so se konoplje predolgo godile. Godne konoplje se posuše in hranijo. Vse daljnje delo se vrši kakor pri lanu, le z močnejšimi stroji ali orodji.

Ali smemo mej delom na polju piti?

Marsikateri kmetič misli, da ni dobro piti ko se poti pri delu na polju, ker bi se potem še bolje potil, kar seveda ni prijetno. To pa je krivo mnenje. Žeja namreč človeka opominja, da izgubeva telo mej potenjem potrebno mokroto, katero treba nadomestiti s pijačo. Ako tega opomina ne poslušamo, osuše se krvne celice in vsled tega se lahko zgodi, da nas zadene solnčarica ali solnčna kap. Pa brez ozira na to, rodi pomankanje tekočine v telesu slabe posledice, ker telo slabi in se slabeje hrani. Ne trpimo torej žeje pri delu; a skrbeti moramo, da pijemo zdravo studenčnico. Tudi je dobro vodi primešati malo limonovega soka, to pa zaradi tega, da vsled premnoge vžite vode ne postane žledočna kislina prerodka.

Loterijske številke.

14. junija.

Line	71	59	22	30	40
Trst	58	62	52	69	15

Zahvala.

O prebitki izgubi svojega ljubljenega in nepozabnega soproga, gospoda

Antona Knez-a

izrekam tem potom srčno svojo zahvalo sorodnikom, znancem, prijateljem in vsem, ki so kakorkoli se spomnili ter zadnjo čast in pozdrav blagemu pokojniku skazali.

V Gorici, 17. junija 1902.

Frančiška vd. Knez.

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Santos . . .	K 190—	do 210—
" Sandomingo . . .	" 270—	" 290—
" Java	" 260—	" 280—
" Portorico . . .	" 270—	" 290—
" Ceylon	" 360—	" 380—
Slakdor	" 86-50	" 90—
Špeh	" 120—	" 150—
Petrolij v sodu . .	" 34—	" —
" zaboju	" 11-60	" 12—
Maslo surovo . . .	" 150—	" 160—
" kuhano	" 200—	" 220—
Otrobi debele . . .	" 10-60	" 12-20
" drobne	" 10—	" 11-20
Turšica nova . . .	" 12-80	" 14-40
" za hrano	" 12-40	" 13—
Oves	" 17—	" 18—

Moka ogerska:

št. 0 K 32-20	št. 1 K 31-60	št. 2 K 31-20
" 3 " 30-60	" 4 " 30—	" 5 " 29-20
št. 6 K 28-20		

„Centralna posojilnica“ v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema **hranilne vloge**, katere obrestuje po 4 1/2 % polumesečno; nevzdignene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje **posojila** udom na osebni kredit po 6 % in na vknjižbo po 5 1/4 %.

Sprejema **člane** z glavnimi deleži po 200 K in z opravnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalažanje in vračanje so na razpolago posojilnice c. kr. pošne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštnih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrčkih tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Viktor Toffoli

v Gorici, via Teatro št. 20
(na stari pošti)

velika zaloga oljkega olja
iz najugodnejših krajev.

Jedilno . . . kr. 40	Corfù . . . kr. 56
" boljše " 44	Bari . . . " 60
dalmatinsko " 48	Lucca . . . " 70
istrijsko . . . 48	Nizza . . . " 80

Podpisani posestnik prodaja črno in belo vino po najnižjih cenah hl od 20 K naprej. Postrežba točna ob vsakem času. Kdor želi, pripelje se mu naročeno vino tudi na dom. — K obilni naročitvi priporoča se s spoštovanjem

Josip Toroš,
Via Ponte Isonzo št. 6.

Po zmerni ceni je na prodaj

lep, viseč

svetilnik (kloča)

ki je posebno pripraven za male cerkve na deželi. — Več se izve pri našem upravnistvu.

„Narodna Tiskarna“ v Gorici
ulica Vetturini 9.

Ilijada.

Povest slov. mladini.

Prosto po Homerju
pripoveduje

ANDREJ KRAGELJ.

S tolmačem važnejših osebnih imen ter obsega **273 strani.**

CENA:

1 K 40 vin., po pošti 20 vin. več.
Vezana v platno 2 kroni, oziroma 2 kroni 20 vin.

Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ v Gorici, pri knjigotržcih Pallichu v Gorici na Travniku, pri Schwentnerju v Ljubljani in Florijanu v Kranju.

Za vsakega nekaj!!

dobi se v zalogi trvdke

I. Zornik, — Gorica

Gosposka ulica št. 7,

prva in edina slovenska trgovina za modno blago.

Najboljše, največje in najcenejše skladišče vsakovrstnega perila, sraje za hribolazce in kolesarje vsake velikosti, jopice za telovadce, krasnih kravat v vsakem slogu, nogavic, rokavic, životnikov (modercev), solčnikov, pihalk, dežnikov, blusen, spodnjih kril, divnih okras-kov za obleke, svil za obleke in bluse, vsih potrebščin za vezenje.

Priporočevalno najboljše kupovališče za g. šivilje in krojače.

Naročila za izdelovanje perila (za gospode), in modercev po vsakej meri in zahtevi izvršujejo se točno.

Anton Fon,

klobučar in gostlničar,

Semeniška ulica št. 6,

ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov

ter toči v svoji krčmi

pristna domača vina

in postreže tudi z jako ukusnimi jedili.

Odlikovana

kleparska delavnica

Artur Makutz,

Gorica, Ozka ulica št. 1,

Priporoča svojo kleparsko delavnico ter zalogo kleparskih izdelkov za kuhinjo itd., ima zalogo žlebov vseh vrst za nove stavbe, oziroma preskrblja iste v najkrajšem času. — Prevzema naročila za vpe-ljavo strelovodov, tudi pozlačenih. — Izdeluje pumpe za vodo. Pri-reja vpeljavo vode z cevni vsake vrste. — V lastni zalogi ima stroje za žveplanje sodov iz cinkanega železa, škropilnice proti perono-sporni ponovljene po Vermorelovi sestavi; mehove za žveplanje grozdja raznih sistemov itd. — Postrežba točna. Cene zmerne!

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

„CROATIA“

zavarovalna zadruga v Zagrebu pod pokroviteljstvom občine kraljevega glavnega mesta Zagreb

je otvorila

Glavni zastop

za Istro, Gorico, Trst in Dalmacijo s središčem v Pulju.

Opozarjamo vsakega veljavnega hišnega gospodarja da zavaruje vse svoje zgradbe in premičnine proti požaru in streli pri „Croatiji“ že radi načela, da denar ne gre v inozemstvo.

Zavarovalnine se sprejemajo po jako nizki ceni in za dobro jamstvo.

Išče se zastopnike za vse vasi in mesta Istre, Gorice, Trsta in Dalmacije. — Ponudbe je pošiljati na

Glavni zastop „Croatiae“ v Pulju.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-nici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7

v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,
izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške
po meri, bodisi fine ali pa
priproste.

Priporočata se svojim rojakom
v Gorici in na deželi, posebno pa
č. duhovščini in učencem srednjih
in ljudskih šol za obilna naročila.

Podpisani priporoča slavnemu ob-
činstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, raz-
lične moke iz Majdičevega mlinu v Kranju,
nadalje ima tudi raznovrstne pijače na
primer: francoski Cognac, pristni
kranjski brinjevec, domači tropinov
fini rum, različna vina, goršice (Sen-
Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodov
užigalice. — V zalogi se dobé tudi
stenine trvdke Žnidaršič & Valenčič
Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko
spadajoče blago. — Postrežba točna in
po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši.)

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznicu

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

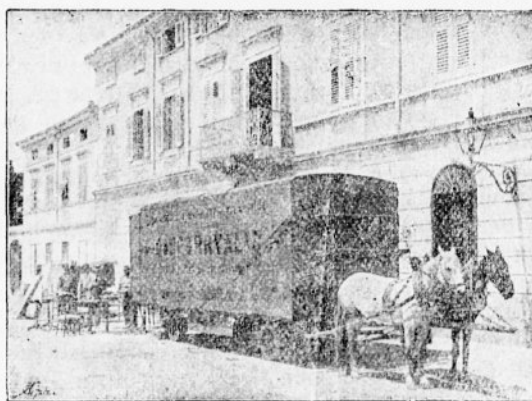
Špedicijska poslovnica

Gašpar Hvalič

v Gorici,

v ulici Morelli št. 12.

Priporoča se tople Sloven-
cem v mestu in rojakom
na deželi za prevažanje
vsakovrstnega blaga in po-
hištva v vse kraje. Ker ima
tri nove zaprte vozove
za prevažanje,
zagotavlja, da se blago ne-
poškodovano dostavlja.

Peter Drašček,

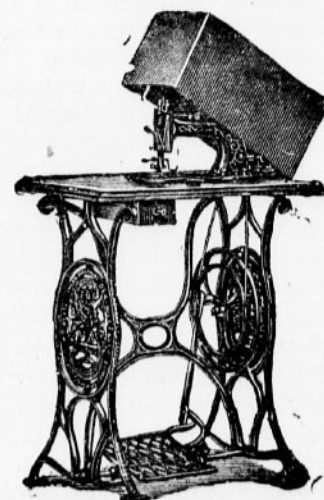
trgovec jedilnega blaga v Gorici,
Stolna ulica št. 2.

Priporoča se p. n. občin-
stvu v Gorici in z dežele.
Prodaja kavino primeso,
sladkor, milo, slanino, riž,
maslo surovo in kuhano,
olje, moko iz Majdičevih
mlinov in vse jestvine.

Zaloga žveplenk
sv. Cirila in Metoda.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev v Gorici
Stolna ulica št. 2.

Prodaja
stroje tudi
na teden-
ske ali
mesečne
obroke.
Stroji so
iz prvih
tovarn ter
najboljše,
kakovosti
Priporoča
se slav.
občinstvu.

Izhaja vsak **torek** in **soboto** v ednu ob 11. uri predpoldne za mesto in ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pada na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemani ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Odmevi dogodka v Marienburgu.

Vsi količkarj poštene politični listi brez razlike narodnosti in političnega mišljenja in celo oni izhajajoči v Nemčiji, se strinjajo v tem, da je bil govor nemškega cesarja v Marienburgu na Poznanskem politična netaktnost prve vrste, kateri bi imel lahko usodepolnih posledic, ako bi se govoril nemškega cesarja ne smatrali pri vseh resnih ljudeh le za to, kar so, namreč za — govore. Saj je bil ravno ta govor pravcati oklic na vse Nemce, znotraj in zunaj pruskih mej, da pogazijo v tla vse narodne in kulturne pravice nenemških narodov, — da, ta govor bi se lahko smatral za pravcato napoved nemške vojne proti vsem Slovanom, kot prva trobenta, ki je zadonela na bojnem polju mej Germani in Slovani. Besede nemškega kancelarja Bülowa, s katerimi je isti odgovarjal na opazke poljskega poslanca Kozieleskega glede koraka pruske vlade za raznašanje Poljakov, so bile le ropot bojnega bobna za marienburško bojno trobento. Viljem II. je klical vse Nemce v boj za »sveto nemško stvar«, Bülow pa je rekel, da je zdaj naloga Nemčije, germanizovati na vseh krajih.

Vajeni smo sicer slišati iz nemških ust take in jednake izzivajoče besede, zato nam niso nič novega in se jih tudi posebno ne strašimo, ne glede na to, da jim ploskajo Velikonemci celega sveta in da se tudi po njih ravna nasproti drugim narodnostim, ako se čutijo ravno dosti močnej, kakor n. pr. na Koroškem proti tamošnjim Slovincem; — ali ako se jim odzivamo tako mi ko drugi Slovani, godi se le zaradi tega, da jih označimo kot onemoglo vsenemško jezo zaradi očitnega padanja nemške moči in slave.

Posebno izborna se je odzval ruski list »Peterburskija Vedomosti«, kar pomeni, da tudi v Rusijo slišijo govore nemškega cesarja. Ta list piše o tem govoru in o Nemcih sploh nekako tako-le: »Časi,

ko so sloveli nemški vitežki redovi in druge take družbe, so se izgubili. Sedanja kulturni boji se ne vodijo več z mečem in sulico, marveč s poukom v šoli, cerkvi in književnosti. Zakaj pa Nemčija ni več zmožna dati svetu jednega Goetheja, jednega Beethovena in jednega Kanta? Zakaj Nemčija z vsem svojim krutim militarizmom ne more izvršiti svoje naloge ob svojih mejah? In naposled: zakaj se Nemčija ne more vzdržati kulturno nasproti kulturi drugih narodov? Na ta vprašanja bi si Nemci lahko sami odgovorili ako se hočejo zavedati, da brutalna sila vladnih naredb ne prodré proti oni sili, ki jo hrani v sebi ta ali oni narod.

Dokler so te notranje sile nenemških narodov še počivale, zamogli so Nemci prepevati slavošpeve svojim kulturnim zmagam, drugače pa je postalo, odkar se zavedajo obdajajoči jih narodi svoje kulturne individualnosti. Čimbolj pa ko raste kulturna samozavest drugih narodov, tembolj se pogrezajo v nič prizadevanja germanizacije. Zaradi tega ne morejo ovirati tega elementarnega razvitka vsi jednaki govori nemškega cesarja in ne isti njegovega kancelarja in čimbolj ko se glasé, tembolj kažejo veliko onemoglost nemške kulture, katera se vkljub vsem svojim prizadevanjem nikdar več ne povzpne na višek svojega nekdanjega pomena.

In to pač čutijo v Berlinu, zaradi tega tudi njihovi napor, kateri gazijo v prah naravne pravice drugih narodov, zahtevajočih le to, kar jim gre po božjih in naravnih zakonih.

Dočim pa se mora ves omikani svet zgražati nad poskusi pruske vlade, da bi zatrla narodni obstanek in kulturni razvoj Poljakov v poznaju, pa so bili gospoda v Berlinu radostno iznenadeni po glasovih, ki so jej doneli iz ust merodajnih — avstrijskih krogov. Ne le da je avstrijski general Bechtolsheim, kot zastopnik nadvojvode Evgena pri svečanosti v Marienburgu naravnost sekundiral nemškemu cesarju v proslavljanju

na poljski zemlji stoječega Marienburga kot »simbola in zavetišča nemške zvestobe za vse bodoče čase in rodove«, zgodilo se je nedavno tudi v naši zbornici na Dunaju nekaj, s čemer morajo biti zadovoljni gori v Berlinu. Ko je češko-radikalni poslanec Klofač oestro prijemal nemškega cesarja zaradi njegovega govora, zgodilo se je, da ga je zbornični predsednik grof Vetter pozival k redu in mu konečno celo odtegnil besedo, — ministerski predsednik dr. pl. Koerber pa je dal razumeti, da ni vredno odgovarjati jednemu Klofaču. Grof Vetter je šel celo tako daleč, da je Klofača imenoval narednika ter da je menil, da ne gre tako govoriti o vladarju zvezne države. Višek vsega pa tiči v tem, da je grof Vetter vsled Klofačevega govora celo zaključil sejo zbornice, dočim je tedaj, ko so Vsenemci klicali »Hoch Hohenzollern!« in zasramovali avstrijsko cesarsko hišo, mirno sedel na svojem stolu in ni zaključil zbornice! — Kaj si pač morajo misliti v Berlinu na take pojave v naši zbornici? Nič drugega nego da veljajo Schönererjeve besede, češ, da se le sliši imenovati pri nas ime nemškega cesarja, pa že vlada strah in trepet, — da veljajo te besede, katere je zaklical »vitez Jurij« Čehom, pač le avstrijski vladi. Kajti očitni strah pred Berlinom izražajo besede grofa Vetter-ja, češ, da se ne sme tako govoriti o vladarju zvezne države, — one države, s katero sklepa naša država zvezo proti očitni volji večine njene prebivalstva, — Slovanov, ko pa vladar iste zvezne države noče poznati ozirov do narodnosti te države in kličé vse Nemce v smrtonosen boj proti tem narodnostim!

V očigled tolikemu strahu naših merodajnih krogov pred Berlinom si je pač smel te dni vzeti pogum nemški poslanik na Dunaju, da je zahteval od naše vlade, da naj poskrbi ista, da parlament s posebno izjavo odgovori na Klofačev napad na nem. cesarja. Vlada je seveda odklonila to zahtevo z utemeljitvijo, da bi taka

izjava izzvala še hujše stvari od strani Slovanov. In s tem je vlada četudi nehoté, vendar dala razumeti, da so minuli tisti časi, ko so Prusi kar ukazovali, v Avstriji pa jih je vse ubogalo, vlada in Slovani, tako kakor uboga ponižni pes svojega gospodarja; — nastopili pa da so časi, ko bode mogočna slovanska zavest znotraj in zunaj mej Prusije dokazala pruski oholosti, da si le sama škoduje z netaktnostjo kakoršna se je zgodila zdaj v Marienburgu.

Novi tiskovni zakon.

V predzadnji seji posl. zbornice je predložil min. preds. Koerber načrt novega tiskovnega zakona, ki pride v razpravo v jesenskem zasedanju, če bodo vladale v zbornici normalne razmere.

Novi načrt temelji na naslednji temeljni določbi državnega osnovnega zakona: »Vsakdo sme v okviru zakonitih mej svobodno izražati svoje mnenje z besedo, pismom, tiskom ali slikami«.

Glavne določbe v novem načrtu so mej drugimi te-le: Prepoved proste kolportaje je odpravljena. Vsakdo sme na ulici, potom avtomatov ali v svojem določenem prostoru prodajati periodične tiskovine, t. j. časnike, prodaja neperiodičnih se prepušča obrtnim upravičencem. Vendar treba imeti za prodajo potrebno oblastveno dovoljenje. Prodaja časnikov po hišah ni dovoljena. — Znatno premenjene so določbe glede odgovornega urednika pri časopisih. Uvedlo se je najprej načelo, da sme biti pri listu, posebno pri večjem, več odgovornih urednikov, ker je v resnici nemogoče, da bi mogel eden prebrati tvarino celega lista. Dalje se bo odslej od njega zahtevalo edino le to, da stalno biva v tostranski državni polovici. Odgovorni urednik biva tedaj lahko tako daleč od kraja, kjer izhaja njegov list, kolikor se mu zdi umestno. Za kratek presledek dovoljuje zakon namestnika.

Znatno premenjene so določbe glede tiskovnih prestopkov in kaznivosti. Splošno je uveljavljeno načelo, da je vporab-

LISTEK.

Švab pojedel pljuča.

(Pravljica).

Kašubski*) dr. F. Cenôva.

Ko je hodil še naš Zveličar po svetu od kraja do kraja ter je oznanjal evangelje in delal mnogo čudežev, je prišel k njemu dobri, novokrščeni Švab. In vprašal ga je: »Ljubi moj tovariš! kam pa greš in kaj delaš?« Gospod mu odgovori: »Potujem s kraja v kraj in rešujem ljudi«. — »Vzemi še mene seboj«, ga prosi Švab. Gospod mu odgovori: »Če boš pobožen in kreposten, lahko greš z menoj«. In Švab obljubi. In tako sta potovala oba dalje. Šla sta mimo dveh vasi; v obeh je zvonilo. Švab je bil kaj zgovoren in vprašal je Gospoda: »Moj mili tovariš, čemu pa zvonijo v tej vasi in v oni-le?« Zveličar je vedel vse in odgovoril: »V tej vasi bo svatba, a v oni pogreb«. — »Idi ti na pogreb«, reče Švab; »jaz pojdem na svatbo«.

Gospod je šel v vas ter je obudil mrtveca, in darovali so mu sto zlatov. Švab pa je pomagal pri svatbi, stregel

svatom, in dobil je za to groš. Vesel je šel dalje in prišel do Gospoda. Že od daleč je kazal groš in kričal: »Moj mili tovariš, jaz imam groš, kaj pa ti?« Gospod se nasmehne in reče: »Več nego ti!« In pokaže mu sto zlatov. Ko zagleda to Švab, vrže svoj borni groš med zlate ter reče: »Vsak pol, razdeliva si zaslužek«. Gospod pritrdi. Gresta dalje.

Prideta do čede ovac. Gospod reče Švabu: »Idi k pastirju, naj ti dá eno jagnje, pa ga napraviš za obed«. »Da, da«, reče oni, pa stori kakor je bil ukazal Gospod. Gre do ovčarja, izbere jagnje, ga odere pa pripravlja drob za obed. Ko je to kuhal, so prišla pljuča na vrh, dasi jih je stiskal Švab s žlico navzdol. Naposled pa se razsrdi, vzame nož, jih odreže ter na pol kuhana pojé. Ko je deval meso na mizo, vpraša ga Gospod, kam je del pa pljuča? Švab pa takoj odgovori, da to jagnje ni imelo pljuč: »Ali, kako bi bilo moglo živeti brez pljuč?« reče Gospod. Švab pa je le trdil in prisegal pri Bogu in vseh svetnikih, da to jagnje ni imelo pljuč.

Potajeta dalje in zopet prideta med dve vasi; v obeh je zvonilo. Švab vpraša: »Ljubi moj, čemu pa zvonijo?« — »V reče Gospod. »Dobro«, reče Švab, »zdaj

pojdi pa ti na svatbo, a jaz pa pojdem na pogreb«. Misli je zaslužiti sto zlatov. Za to vpraša dalje Gospoda: »Ljubi moj, kako si to napravil, da si obudil mrtveca?« — »Rekel sem umrlemu: Vstani v imenu Očeta, Sina in sv. Duha, in vstal je«. »No, no? že vem«, reče Švab, pa gre v ono vas, kjer je imel biti pogreb. Švab jim zakliče glasno: »Stojte, stojte, jaz ga oživim; in če ne, lahko me živega obesite«. Dobri ljudje so se potolažili, in obečali so Švabu sto zlatov ter položili rakev na tla. Švab veli, naj odkrijejo rakev, in zakliče: »Vstani v imenu sv. Trojice!« Ali mrtvec ni hotel vstati. Švabu je jelo vroče prihajati in ponovil je svoj blagoslov v drugo in v tretje. Ko se pa rajni ni vzdignil, zakriči na polna usta: »Če nočeš vstati pa leži pri tisoč vragih«. Ko so začuli ljudje te brezbožne besede in so videli, da se je Švab le norčeval z njimi, pustijo rakev in ga peljejo na vislice. — Gospod je dobro vedel kako pojde Švabu. Prišel je uprav tedaj, ko so ga peljali na vislice. In reče Švabu: »Dobri tovariš, kaj pa si tu napravil? V kakem položaju te zopet dobim?« Ko zagleda Švab Gospoda, jel se je nevoljno pritoževati, da ga ni dobro naučil onih, pač pa — lakomnost!

reče Gospod. »Ali naj bode; povej mi le kdo je pojedel pljuča, pa te rešim!« Ah! vrešči Švab, »ono jagnje zares ni imelo pljuč. Čemu mi hočeš to dokazovati?« »Ti le nočeš povedati resnice«, reče Gospod. »Povej po pravici, in oživiti hočem mrliča«. Švab pa zopet kriči: »Obesite me, obesite me, da le ne bom več trpel; hoče me prepričati s temi pljučami, in vendar je slišal, da to jagnje ni imelo pljuč. Obesite me čim prej!« Ko začuje Gospod, da je hotel Švab rajši obešen biti, nego bi bil priznal resnico, ukazal je, naj ga izpusté, ter je oživil mrtveca. — Ko sta pa že prišla nekoliko dalje, reče Gospod Švabu: »Idi na oni ploščnati kamen, razdeliva si zasluženi denar in potem se razločiva; preveč bi bilo, da bi te hotel povsod reševati vislic«. Gospod vzame dvesto zlatov pa jih razdeli na tri strani. Ko Švab to zapazi, vpraša ga: »Ej, ljubi, čemu pa na tri dele; saj sva le dva?« Gospod odvrne: »Jeden del bo moj, drugi tvoj, a tretji pa onega, ki je pojedel pljuča«. Ko Švab to zasliši, vzklikne veselo: »Bog in vsi svetniki so mi pričo, da sem jih jaz pojedel!« In brž pograbi še tretji del denarjev in se poslovi za vselej od Gospoda.

*) Nekateri menijo, da je ta jezik ostalek 150.000.

ljati na kaznjiva dejanja obče kazenske določbe. Vsako zakonito domnevanje o krivdi ali sokrivdi pri gotovih osebah je izključeno. Kaznivost je izključena, če se dokaže, da dotičnik zanemarjenja dolžne paznosti ni vedoma zakrivil. Odgovornost morata nositi le dopisnik in odgovorni urednik. Razprodajalec in izdajatelj se vedno, in tudi pri inozemskih časnikih, lahko sklicujeta na ti dve navedeni osebi. — V načrt se je sprejela dalje določba glede poziva na gospodarski bojkot. Rok za kazensko zasledovanje kakega časnika se je omejil na tri mesece.

Važna je tudi določba, da se smejo tudi k uradnim popravkom delati uredniški dostavki in da objavljenje popravka ni vezano na nikako določeno mesto v listu. Zadostuje, če je popravek natisnjen v uredniškem delu in z istimi črkami. Popravka, ki popravljajo dokazne neresnice, uredništvo ni dolžno sprejeti, isto tako ne onega, ki presega trojni obseg odstavka, ki se popravljajo, ali ki ni spisan v jeziku lista in če preteče doba 4 tednov.

Povsem nova je določba v načrtu, da se vsakogar, ki pravico popravljanja zlorablja s tem, da vedoma navaja neresnice v svojem popravku, na ovadbo urednikovo ali drž. pravdnštva obsodi z denarno kaznijo od 10 do 1000 K.

Tudi določbe § 33 so znatno premenjene. Ta odstavki slove: Kdor priobči poročila iz zasebnega in rodbinskega življenja, ki bi lahko škodila ugledu in družabnemu stališču dotičnika, se obsodi z denarno kaznijo od 100 do 200 K, v posebno obteževalnih razmerah z zaporom do 3 mesecev.

Konečno je v načrtu več novih določb glede konfiskacije tiskarskih del, posebe časopisov. Izvensodna zaplemba se bo smela v bodoče izvršiti le tedaj, če se nahajajo v tiskovini gotova kaznjiva dejanja. — Opuščena je v tem poglavju prepoved nadaljnega razširjanja lista. Vsa zadeva se bo obravnavala pri glavni razpravi, pri kateri se smeta zagovarjati založnik oziroma izdajatelj.

K sklepu omenja vlada v svojem poročilu, da se spremeni potrebam časa primerno tudi kazenski zakon, kar se tiče tiskovnega prava. Tu se očitno namigava na odpravo porotnih sodišč v tiskovnih zadevah.

Dopisi.

Iz Brd. — (Kakšne sado ve rodi „naprednjaštvo“.) — Pri nas, v Brdih sicer ni mnogo „naprednih“ zasleplencev, ker velika večina ljudstva, njim na čelu naši gg. župani, in razen malih izjem tudi gg. učitelji stoje daleč od pohujšljive „napredne“ stranke ter tako kažejo ljudstvu pravo pot. Vendar izjeme so povsod in tudi pri nas je nekaj takih duševnih revežev, ki mislijo, da kažejo najbolj svojo „veljavo“, svojo

Iz države nebeškega solnca.

Res grozne in hrupne homatije na Kitajskem, o katerih smo svoječasno tudi mi poročali, so gotovo v marsikaterem čitatelju vzbujale radovednost kaj več slišati o Kitajskem, tem ogromnem cesarstvu v vztočni Aziji, o tem cesarstvu, ki je dvajsetkrat večje od Avstro-Ogerske in katerega prebivalstvo zavzema po svojem številu četrtino vsega prebivalstva te zemlje in ki je po svojem življenju, po svojih običajih itd. popolnoma nasprotno vsemu ostalemu prebivalstvu te zemlje.

Da radovednosti svojih čitateljev vsaj v nekoliko ustrezemo, hočemo torej naslikati nekaj znamenitih potez iz življenja tega čudnega ljudstva, ki je povse drugačno in nasprotno od našega.

Da pričnemo — pri pisanju: Kitajec ne piše od leve proti desni, marveč nasprotno: od desne proti levi t. j. proti sebi; Kitajec ne pričinja vrste od zgoraj, marveč piše od zdalej gori.

Pa kaj družega. Ako se n. pr. hočemo mi Evropejci orijentirati na zem-

„moč“ in „učenost“ s tem, da preklinjajo duhovnike, proti njim zabavljajo, obrekujejo, zaničujejo, se izogibajo cerkvi in službi božji, se posmehujejo pobožnemu ljudstvu in molitvi itd.

Neki davkarski uslužbenec iz Gorice pohujšuje javno po cestah ljudstvo in vpričo otrok govori zaničljivo o Bogu, preklinja in kaže svojo „naprednjaško“ omiko. Vprašamo tu javno, ali je to posel davkarskih uslužbencev? Ali jih za to pošilja davkarska oblastnija po deželi, da ljudstvo pohujšujejo?

Takih in enakih voditeljev so se pri nas oklenili vsi oni, ki sovražijo duhovnike, red in postavo. Ti ljudje so se oblekli v „napredno“ obleko, da bi zakrili svoja „lepa“ dejanja in bili zavarovani pod pokroviteljstvom „napredne“ stranke.

Ker poznamo te ptiče že od prej, in dobro vemo v čem obstoji njihovo „naprednjaštvo“, ogiblremo se jih kakor okužencev in pošten človek se sramuje ž njimi občevati, ker vidi pri njih in okoli njih le slabo. Poglavar „naprednjakov“ v naši vasi je zaupnik Tumov in naročnik „Soče“ (edini v vasi). Ta mož javno kaže sovraštvo do svojega dušnega pastirja, tožari se skoraj neprestano z soobčinarji, v njegovi hiši se gode in pleše celo ob praznikih, ko so drugi ljudje pri službi božji. Zato se pa vsak poštenjak ogiblje njegove hiše. Nedavno temu je ta dr. Henrik Tumov zaupnik napadel na cesti nekega moža iz sosedne vasi, ga ranil in vrgel v cestni jarek. Ko so prišli drugi vaščani mimo, so mu pomagali na noge, ter ga odpeljali v bližnjo hišo, kjer je dobil prvo pomoč. Tako daleč je tega moža pripeljalo „naprednjaštvo“ in „Sočini“ nauki. Ali niso to lepi sadovi „napredne“ stranke?

Lepo je ime napredna stranka; ali dokler se kaže nje „naprednost“ le v slabem, v surovih napadih, v sovraštvu, v prepiru, v kletvi, hočemo stati daleč proč od nje. Svariti hočemo ljudstvo pred njo, odpirati mu oči, da spozna nahujskega sovražnika v domači hiši ter ga kakor strupeno golazen vselej in povsod pokončuje.

Politični pregled.

Državni zbor.

Ko so Čehi kazali z vso resnobo, da hočejo obstruirati že proti zakonskemu načrtu glede davščine na vozne listke in so s svojim nastopanjem tudi v resnici dali povod njih ministru Rezku, da je podal svojo ostavko, je „Neue Freie Presse“ jako hudo začela pisati proti Čehom, češ, da so nevhvaležni da je njih taktika otročja, da pade vsa odgovornost na nje, ako se ne rešijo parlamentarnim putem mnogi važni zakonski načrti humanitarnega in gospodarskega pomena itd. Zdaj pa, ko so Čehi odjenjali ter so se zadovoljili s tem, da je vlada ugodila nekaterim njih za-

pri Kitajcih je nasprotno. Pri nas Evropejci velja za častni prostor oni na desni strani osebe, pri Kitajcih je na levi. Kadar Evropejci žalujemo po svojih dragih, oblačimo se v črno, — a žalna obleka pri Kitajcih je bela. Mi pravimo, da je sedež človeškega duha v glavi, v možganih, Kitajcu je sedež duha — želodec, zaradi tega smatrajo Kitajci za duhovitega in prebrisanega le onega človeka, ki ima lepo okroglo rejeni trebuhček. Kadar Evropejci zidamo hiše, pričnemo pri tleh s tem, da najprej postavimo v zemljo temelj, kateremu sledi zid, potem streha; pri Kitajcih je nasprotno. Oni ne poznajo temelja, marveč napravijo na tramovih čez kole streho, potem zidajo. — Mi opravljamo vsa svoja dela dokaj hitro, Kitajec počasi in složno, a seveda tembolj vzdržno, vztrajno. Mi se vmivamo navadno z mrazlo vodo ter se obrišemo, Kitajci, kateri se sploh umivajo, storé to z gorko vodo in se ne brišejo. Pri nas si možaki — izvemši seveda kake umetnike ali pesnike — dado ostriči lasé, tudi rohte, Kitajci nosijo „cof“ in — kremplje. Pri nas ima

htevam, ni to židovskemu listu „Neue Fr. Presse“ zopet po volji. Huduje se v svojem uvodniku od sobote zopet na Čeha, ker so opustili obstrukcijo.

Mi sicer ne vemo, kaj je dalo dunajskemu židovskemu listu povod da se jezi na Čeha, ker so odjenjali ter privolili, da se še te dni reši zakonski načrt o davščini na vozne listke, — mogoče da so pa res Čehi pri vladi kaj dosegli, kar ni židovskemu listu po volji. ... Sicer pa naj store Čehi to ali to, gotovo je in ostane, da „N. Fr. Presse“ ne bode nikdar zadovoljna s tem, kar Čehi store, kar je popolnoma naravno, kajti ako bi Čehi kaj takega storili, s čemer bi bila „N. Fr. Presse“ zadovoljna, storjeno bi moralo biti le — na njih škodo.

Ker so torej Čehi odjenjali, prišel je zakonski načrt o davščini na vozne listke že v soboto na dnevni red v poslanski zbornici.

Včeraj se je nadaljevala splošna razprava o tem zakonskem načrtu in se tudi končala ter pride danes poslanska zbornica v podrobno debato po tem načrtu.

Italija za razoroženje.

Italijanski kralj Viktor Emanuel II. je imel z ministerskim predsednikom Zanardellijem razgovor, v katerem je izrazil željo po splošnem razoroženju. To svojo željo da hoče kralj sporočiti tudi drugim vladarjem, zlasti pa ruskemu carju. Ta želja italijanskega kralja se pa slabo strinja s prizadevanji onih ital. politikov ki mislijo na priklopljenje avstrijskih pokrajin v Primorju in v južnem Tirolskem.

Novo francosko ministerstvo.

Francoska ministerska kriza je začasno rešena. Na čelu mu je kakor že poročano, minister Combes, katerega čakajo težavne naloge. O odstopivšem predsedniku vlade Waldeck Rousseau-u trdijo listi, da si ni upal izvesti postave o kongregacijah, ker je sprevidel, da bi se reklo zakon o kongregacijah urediti toliko, kakor kongregacije sploh iztrebiti, kar pa bi bilo le v veliko škodo državi v narodno-gospodarskem oziru. Novo ministerstvo je sestavljeno sledeče: Ministerski predsednik, ki je ob enem tudi minister za notranje in bogoslužne stvari je bivši senator Combes, minister za pravosodje je Vallé, za vnane stvari, Delcassé, za vojno André, za mornarico Polleton, za finance Rouvier, za nauk Chaumié, za trgovino Trouillot, za javna dela Marnejoles, za poljedelstvo Mangot, za kolonije Doumerque in državni policijski podtajnik Bernard. Kako bo delovalo novo ministerstvo se še ne ve, volja je dobra, meso je slabo. O Combesu pa že sedaj pravijo, da bode v zadevi zakona o kongregacijah pravcati kozel za vrtnarja, kajti on je še večji nasprotnik kongregacij nego je bil njegov prednik. Delcassé kot vnani minister hoče skrbeti za to, da se ohrani francosko-ruska zveza. V poglavitnem se hoče pečati novo ministerstvo z izvedenjem kongregacijskega zakona. Ali francoske kongregacije so že sedaj prepričane, da jih ne čaka nič dobrega pod domačo streho, zaradi tega hočejo zapustiti Francijo a seboj vzeti tudi vse svoje premoženje.

Vojni minister hoče uvesti dvoletno vojaško službo. Minister javnih del pa si je postavil nalogo, da podržavi vse francoske železnice.

noma nasprotno. ... Mi snazimo svoj nos z ruto, kar nas je „boljših“, celo z jako čedno ruto, Kitajec pa ne more zapopasti, zakaj bi se naj prideli človekovega nosu — tako skrbno spravljali! — Jajca uživamo mi Evropejci sveža, Kitajec ne pokusi jajca, ako ni ležalo prej več mesecev v zemlji, tako da je postal beljak že črn, rumenjak pa rudeč. Mi jemo s pomočjo noža in vilic ter žlice, Kitajci se poslužujejo pri jedi dveh lese-nih igel. Po jedi se Evropejci — zlasti kar je omikanih, — obnašamo dostojno ter zlasti ne dopuščamo, da bi se v našo zabavo po obedu vmešaval naš želodec bodisi da bi pojavljaj na kakoršen koli način svojo zadovoljnost s podarjenim mu obedom; — Kitajci pa po obedu dajo drug drugemu razumeti, da jim je teknilo, s tem, da se jim na moč peha ali riga. —

To, kar smo zdaj navedli o Kitajcih, bilo je le, nekako mimogrede, za uvod, v naslednjem pa hočemo svojim čitateljem razodeti, kako se Kitajci vladajo, kako se šolajo, kako je na splošno njihovo javno in rodbinsko življenje in

Bolgarski knez v Rusiji.

Sprejem bolgarskega kneza Ferdinanda v Petrogradu je bil po poročilih raznih listov zelo prisrčen. Car ga je osebno odlikoval na razne načine. V palači v Petrovemdvoru je bil njemu na čast prirejen galaobed, na katerem je car napil knezu s temi le besedami: „Obisk Vaše kraljeve Visokosti na čelu odseka za napravo spomenika carju Aleksandru II. me posebno veseli, ker je dokaz, da se bolgarski narod hvaležno spominja mojega nepozabnega deda, kateri je mlado bolgarsko kneževino obudil k samostojnemu življenju. Pijem na zdravje kneza Ferdinanda Bolgarije, na zdravje dednega princa Borisa, mojega preljubljenega krščeneca in na razvoj in blagor mojemu srcu in vsakemu Rusu drage Bolgarije.“

Knez je odvrnil v besedah srčne zahvale za prirejeni mu sprejem, povdarjal tesno pobratimje med Rusijo in Bolgarijo in je izrazil prepiranje, da bode Bolgarija tudi v bodoče nahajala pod mogočnimi krili ruskega orla zaščito za svoj mirni razvoj itd.

Knezu se je priredilo v Carskojem selu vojaška parada ter je defilirala pred njim vojaštvo.

Domače in razne novice.

Za „Šolski Dom“ so plačali predsedniku: Julija Leban, posestnica v Črničah 5 K; po poštnih položnicah: Angelj Casagrande, veleposestnik in trgovec v Ajdovščini 10 K; Janez Filipič, župnik-dekan v Ločniku 20 K.

Upravištvu „Gorice“ je sprejelo: Neimenovani 6 K; gosp. Josip Poljak v Št. Mihelu pri Šempasu 2 K. Srčna hvala.

Mestne volitve. — Letošnjih dopolnilnih mestnih volitev se mislijo udeležiti tudi socialisti in so postavili v ta namen že svoje kandidate in sicer za tretji vol. razred. Ti kandidati so: Codermatz, predsednik socialistov, Miha Culot in J. Bombig.

Za mala stanovanja. — Po vseh velikih mestih se čuti velika potreba malih stanovanj, t. j. takih z jedno do treh sob s kuhinjo. Da so taka stanovanja prepotrebna, spoznala je tudi vlada, ki predloži v najkrajšem času zakonski načrt gledé takih stanovanj, v katerem se nahaja tudi določba, da bodo taka stanovanja 25 let prosta hišnega davka. Ker je v Gorici že zdaj velika potreba takih stanovanj a bode ta potreba še večja potem, ko se zgradi bohinjska železnica in se napravi tu tudi železniška delavnica, začeli so tudi v Gorici misliti na zgradbo takih malih stanovanj in sklicuje v ta namen goriški župan več oseb k posvetovanju, ki se bodo vršila v četrtek 19. t. m. zvečer.

Nesramna predrznost. — Gabrščekova „Soča“ namiguje v št. 64, da so Steletov škandal inscenovali duhovni goriške okolice. Kdor zna tako nesramno in predrzno lagati, ta bo gotovo o priliki tudi trdil, da morilec in roparja Francesconi-ja niso — obesili!

Nesramni denuncijantini „Soči“. — V predzadnji številki svojega lista smo priobčili dopis iz Višnjevika, v katerem se dopisnik čudi, da je bila tamošnja šola še le predzadnjo nedeljo uradno zaprta ali prav za prav da se je še le takrat prepovedalo učitelju Mlekužu, ki pride 27. t. m. zaradi spolnega posilstva pred porotno sodnijo, v šoli podučevati, akopram je morala okrajna šolska oblast že davno poprej vedeti, da je Mlekuž zaradi zgorej omenjenega zločina obtožen. — „Soča“, nesramna hinavka se nađ tem dopisom spodkita ter piše mej drugem: „C. kr. okrajni šolski svet je postopal, kolikor mi vemo, popolnoma pravilno, in nič ni zamudil, pa tudi ne pohitel zlobnim „kavcem“ na ljubo. Stori je prav za prav še nekaj več, nego je bila njegova dolžnost!“

S tem hoče „Soča“ seveda slepiti svoje lahkoverne čitatelje ter braniti svoje — ljubljence! Mi pa povemo naravnost, da šolska oblast v tej zadevi ni storila svoje dolžnosti, ako se pomisli, da je ista vezana na postavo na določila. Kakor je bilo že v dopisu iz Višnjevika omenjeno, ni tu merodajno niti mnenje „Soče“, niti mnenje šolske oblasti, pač pa so merodajna določila § 55. zakona o pravnih razmerah učiteljev z dne 10. marca 1870, ki velevaljo da se učitelj, ki pride v sodno preiskavo zaradi kakega nemoralnega ali sploh kakega takega dejanja, po katerem trpi učiteljski ugled, takoj suspendira. Mi ne trdimo, in nismo tudi nikdar trdili, da je učitelj Mlekuž kriv dejanja, zaradi katerega je tožen, — to dognati je stvar sodnije in se mi v to ne utikamo niti smo se kedaj utikali; dejstvo pa je, da je dejanje, za-

zaradi njega trpi učiteljski ugled v najvišji meri.

Kar pa čenča „Soča“ o „nesrečni rodbini“ in o „škodoželjnosti „kavcev“, je to seveda navadna lumparija, da se poslužimo njenih izrazov, posebno zaradi tega, ker je ona sama hotela s svojim denunciranjem spraviti v nesrečo 13 dečkov, dočim nimamo mi najmanj krivde na tej „rodbinski nesreči“, ker nismo mi provzročili preiskave proti učitelju Mlekužu, kakor je provzročila „Soča“ s svojim denuncijatom preiskavo proti 13 dečkom, „Soča“ naj si torej njen „Fej te bodi!“ pribije na klobuk!

Nevaren tat vjet. — Preteklo zimo je ubežal iz Korminskih zaporov nevaren tat 44letni Anton Michelini, ki je izvršil lansko leto v Gorici, v Moši in v Korminu več tatvin. Te dni je dobilo tuk. okr. glav. naznanilo, da so tega nevarnega tiča vlovili v Neuburgu na Bavarskem, od koder ga pripeljejo v Gorico.

Dve sodbi o najnovejšem zvezku Simon Gregorčičevih pesmij. — Poročali smo, da je izdal Simon Gregorčič III. zvezek svojih poezij. Slavni djakovački škof mu je o tej priliki pisal nastopno pismo: Dragi moj prijatelj in brat v Isisu! Iz vsega srca hvala Vam na Vaših poezijah, koje Ste mi poslali. One so vse klasične, zaslužujejo, da se prisposodbljajo starim grškim in rimskim. One dirajo na srce in na narodno dušo, ter pospešujejo najbolj naše svrhe. Hvala še enkrat ter se priporočam Vaši uspomeni, Vaši sveti ljubezni, Vaši pobožni molitvi. Prijatelj in brat v Isisu 27. maja 1902. J. J. Strossmayer s. r. — Pesnik Stritar je pisal pesniku S. Gregorčiču tako-le: „Z velikim veseljem sem prejel Vašo knjižico, s še večjim veseljem sem jo bral. To so Gregorčičevi glasi, znani glasi in vendar novi! Pa kako prosto se gibljete! To je zrelost! „Posmrtnice“ so kar genijalne! Toda kaj bi hvalil, kar je nad hvalo! „Maior omni laude.“ Bodite hvaležni stvarniku za lepi dar, ki Vam ga je podelil; pa tudi mi“.

Strela. — V petek zjutraj je zadela strela v grad kneza Porcije na Premu pri Postojni ter ubila slugovo ženo Jožefo Deklevo. Strela je poškodovala tudi grajski stolp in zvon v njem. —

V soboto zjutraj, ko je razsajala v Gorici nevihta, tresčilo je v stanovanje Jakoba Susmela Podturnom. Ožgala je nekaj tresk in sod, potem se je zarila v zid in izginila v tleh.

Kranjska trgovsko-obrtna zbornica je izvolila deželnim poslancem dr. Danila Majarona.

Dr. Rybař iz nevarnosti. — „Edinost“ od sobote poroča veselo vest, da je g. dr. Rybař prestal krizo ter da se je njegovo zdravstveno slanje močno na bolje obrnilo tako, da je že iz vse nevarnosti.

Strašna rodbinska zaloigra. — V Fužinah blizu Reke je živila premožna rodbina Mance. Imeli so večje posestvo in trgovino ter tudi zalogo vina. Moř Jurij in žena Katarina Mance sta se v zadnjem času večkrat sporekla in včasih tudi za hudo sprla. Uzrok temu je bilo, ker je mati Katarina razvajala dvajsetletnega sina Antona s tem da je pustila, da je jemal denar v prodajalnici, kojega je potem lahkomišelno zapravljaj. Minule sobote je bil v Fužinah somen in Mancetovi so delali še precej dobre kupčije in je prišlo dosti denara skupaj. Ta dan je vzel mladenič iz miznice 100 kron denarja pa je šel zapravljat. To pa je opazil oče in začel oštevat svoje ženo zaradi potube sinu. A žena je jemala sina v varstvo ter je dokaj razdraženo odgovarjala možu. Ker je bil ta nekoliko vinjen, se je silno razjezil tako, da je pograbil velik nož ter se hotel zaleteti v ženo. To videvši pa se je vrgla proti očetu 18letna hči Ana, lepo, vitko dekle in mu hotela iztrgati nož; pri tem pa si je prerezala na roki vse štiri prste. Ko se je oče oprostil hčere, planil je na ženo ter jej z vso močjo porinil dolgi nož v srce, da se je žena na mestu zgrudila mrtva. Ko je mož to storil, bežal je v podstrežje ter vzel saboj nož in jeden revolver. Ondi se je poskusil vstreliti, a ker se ni zadel, porinil si je nož v trebuh in se vsega razrezal po drobju tako da je v dveh urah umrl. Prihitevši ljudje so potem odnesli trupla obeh starišev v mrtvašnico. Mej tem pa je ravno prišel domu sin. Ko ta ugleda strašen prizor bil je v početku ko bi bil okamenel, potem pa je začel bežati proti nekemu gozdu in izginil. Dozdaj ga niso še našli.

Zanimivo ljudsko štetje. — Na Reki so našli: Lahov 17.354, Madjarov 2842, Nemcev 1945, Ilirov 5146, Hrvatov 7497, Slovencev 2251, Slovanov 1211, Srbov 55, kmečki jezik pa njih govori

Reki, da ne bo kazala preveč slovanskega lica. — Sicer pa na Reki so Slovani predolgo spali in še danes ni pravega narodnega dela!

Ljudsko štetje v Hrvatski in Slavoniji l. 1900. izkazuje te-le zanimive številke: V Hrvatski in Slavoniji je prebivalcev 2.416.304. Od teh je po veroizpovedanju 1.721.419 rimokatoličanov, 616.518 srbsko pravoslavni, 30.082 luteranov, 13.910 kalvinov, 20.216 izraelitov ali judov in 12.871 grških unijatov. — Po jeziku in narodnosti je 2.101.580 Hrvatov in Srbov, 90.180 Madjarov, 136.121 Nemcev. Analfabetov t. j. takih ki ne znajo ne brati ne pisati je 1.094.605 t. j. 54,41 odstotkov vsega prebivalstva. Mesta štejejo prebivalstva in sicer: Zagreb 61.002, Osek 23.018, Zemun 45.517, Mitrovica 11.510, Brod 6539, Karlovec 5991, Karlovci 5639, Petrinje 5020, Požega 4978, Belovar 8189.

Eisenkolbov govor konfisciran. — V Lipskem (v Nemčiji) je bila konfiscirana brošura, ki obsega govor Vsenemca Eisenkolba, ki ga je imel ta človek na vsenemskem shodu v Ašu na Češkem in kateri govor je pravcato hujskanje na „Proč od Rima“. — Z ozirom na ta dogodek pa je že vredno opomniti, da je ta govor, ki je bil v protestantski Saksonski konfisciran, imel potom imunitete prosto pot v — katoliški Avstriji.

Vsenemški kulturni bratci med seboj. — V seji poslanske zbornice od 13. t. m. se je mej govorom posl. Bergerja v zadevi donavske parobrodne družbe vršil mej Vsenemci Schönererjem, Wolfom, Iro-tom in drugimi ta-le zanimiv dvogovor: Iro: „To je vzhodno nemško sramotno časopisje!“ — Wolf: „Ti boš še enkrat dobil zaušnico!“ — Iro: „To dobiš ti še v parlamentu, predrznj pobalin!“ Wolf: „Jeden malopridnež ko drugi!“ Schönerer: „Sladkorni kartel. Vodja podkupljenega časopisja!“ Wolf: „Sivolasec, pa taka pobalinstva!“ Schönerer: „Sladkorni kartel!“ Vodja podkupljenega časopisja! Iro: „Svatovski govornik v Tečinu!“ Wolf: „Častna beseda in Iro!“ Wolf: „Obžalujem, da se moram pečati s tako svojatjo. Pa bomo že videli!“ Schönerer: (ponavlja prejšnje besede) Wolf: „Je že zopet pijan!“

S tem pa debata teh poštenjakov še ni bila zaključena. In taki ljudje zagovarjajo „interesse nemškega naroda“. Ubogi nemški narod!

Lekarništvo in ženske. — Kakor znano, je ministerstvo l. 1900 dovolilo tudi ženskam opravljati lekarniške posle. Zato se zahteva predstjudj in sicer 6. gimnazijski razredov, po katerem še-le lahko stopijo v triletno praktiško vajo. Po končani učni dobi podvrčeti se morajo potem strokovni preizkušnji in morajo tudi obiskovati dve leti vseučilišče, po katerem času se lahko podvržejo farmacevtskemu rigorozu. Ženske upajo, da se bodo, osobito hčere lekarnarjev, posvetile novemu poklicu.

Anarhista posebne vrste so prišli v Pragi. Stavec Adolf Kleinbauer bil je aretiran zato, ker so se pri njem našla anarhistiška pisma. — Kleinbauer je hotel iti v Ameriko in je šel iz Brna, kjer je doma, čez Draždane in Berolin in prišel je do Hamburga. Tu pa ga je obšlo domotožje in podal se je nazaj v svojo domovino. Ko pa je prišel do Prage, zmanjkalo mu je denarnih sredstev. In tu si je izmislila zvita buča način, kako priti brez stroškov na dom. Spisal je pisma, v katerih se je zlasti pogosto nahajal stavek: „Hoch esperantia anarchia“, potem pa je poslal brezimno pismo policiji, v katerem je isti naznanil samega sebe kot nevarnega španskega anarhista. Praška policija je „anarhista“ ustregla in ga odposlala po odgonu v Brno domov. Toda storila je še več; ker je potegnil policijo za nos, češ, da je anarhist, dobil je 8 dni zapora.

Musolino obsojen. — Proces proti roparju Musolino je bil dne 11. t. m. dokončan in Musolino je bil obsojen na na dosmrtno ječo, poojstreno s tem, da bode obsojeni zaprt 8 let v posebni celici. Nade Musolina in njegovih „oboževalcev“, da bode oproščen, se torej niso izpolnile.

Prvine (elementi) človeškega telesa. — Vse kemične snovi, ki so v 68 kilogramov težkem človeškem telesu, ima v sebi beljak in rumenjak 1200 košjih jajc. Navadno ima človeško telo v sebi toliko železa, da bi se iz njega lahko napravilo 7 gramov žebeljev, toliko ogljika, da bi se dalo narediti 65 velikih svinčnikov, dalje toľšče za 6 1/2 kilogramov svečave, fosforja za 820.000 žepnic, potem še 20 žlic soli, 59 kosov sladkorja in 42 litrov vode. To je dokazal neki pariški kemik; kdor mu noče verjeti, naj ostane neveren Tomaž.

približno 13 do 16 km novih železnic. Največ železnic ima Amerika 374.742 km, samo. Zjedinjene države imajo 294.088 km; Evropa ima 257.202 km; Azija 45.883 km; Avstralija 22.372 km; Afrika pa 14.798 km. V Evropi je v Nemčiji 47.348 km, na Francoskem 41.173 km, Rusija ima 38.642 km, Angleska z Irsko 34.222 km in Avstro-Ogerska 32.180 km. Železnice vredne so 173.400.000.000 K. Število lokomotiv znaša na vsem svetu 131.219 z 280 milijoni konjskih močij. Železnice vporablajo približno 5.000.000 uslužbencev.

Deset občin poplavila je na Ogrskem reka Mole Szanka. V reko se je podrla neka gora in zaprla strugo.

Vulkan. — Iz Baku na Kavkazu se poroča, da je v bližini vasi Kobi izbruhnil vulkan Gury Grau. Okolica je bila zakrita v plamen. Ves ta pojav je trajal pet minut.

Listnica uredništva. — Gospod učitelj Merljak v Plaveh nas prosi, da objavimo to-le njegovo izjavo: „Ker se me opetovano sumiči, da jaz pišem članke pod psevdonimom „Homunculus“, izjavljam, da jaz istih ne pišem in sploh ne nobenih političnih, zakaj jaz se čutim učitelja in ne politika“. — Ob jednem ko objavljamo to njegovo izjavo, izjavljamo tudi mi, da nima gosp. Merljak ničesar opraviti pri „Homunculojih“ spisih.

Narodno gospodarstvo.

Reja velikih krav in njene prednosti.

Za napredek naše živinoreje je važno tudi vprašanje, ali je rediti velike ali bolj majhne krave. Če govorimo o velikih kravah, imamo v mislih take, ki so po 500 do 700, povprek torej po 600 kg težke, dočim imenujemo krave, ki tehtajo po 400 do 500 kg, srednje težke, in lahke ali majhne pa tiste, ki tehtajo po 300 do 400 kg, pa tudi manj.

Če zasledujemo razvoj živinoreje, najsi bo doma pri nas, ali pa po drugih deželah, povsodi opazimo, da se je z napredkom v živinoreji vred pričela tudi reja večje živine, in sicer zaradi tega, ker večja živina nudi večje prednosti kakor majhna. Vsled zboljšane reje se je živina povečala v teku časa posebno v nižjih legah (po dolinah) ne le pri velikih posestvih, ampak sploh na trdnih kmetijah, kjer se prideluje dosti krme. Najprej se je pojavilo to stremljenje po reji velike živine v deželah, ki stoje sedaj na vrhuncu današnjega napredka v živinoreji. V tem pogledu nam je lahko za izgleđ Švica s svojim slovečim simodolskim plemenom, ki je najtežje planinsko plemo pa tudi najdragocenejše, kar jih imamo. Nasproti pa vidimo, da najmanjšo živino rede po tistih krajih, kjer se nahaja njena reja malone še v prvotnem položaju.

Velika živina ima prednosti, ki so tudi za naše kraje vsega uvaževanja vredne in nam na njih mora biti ležeče, če hočemo v živinoreji napredovati in si zboljšati dosedanje njene dohodke.

Glavna in najvažnejša prednost velike živine je ta, da je neprimerno dražja kakor majhna živina. To se posebno lahko opazuje v deželah, ki imajo kako pripoznano dobro plemo. — Tako najdemo n. pr. v Pingavu naslednje cene: Če stane krava, ki je 400 kg težka, 200 K, velja krava s 600 kg žive teže 400 K, in če tehta 800 kg, velja 800 K, torej neprimerno več, kakor bi bilo soditi po njeni večji teži.

Druga važna prednost velike živine je ta, da se taka goved v obče hitreje razvija, da je bolj rastna, kar je tudi velikega pomena, če hočemo kaj več prideliti. Enoletne živali velikih plemen so za mnogo težje kakor one domačega plemena. Vse to si lahko razlagamo, če pomislimo, da je živina le nasled skrbnega odbiranja plemenih živali in dobrega krmljenja, zlasti v zgodnji mladosti.

Od velike živine dobivamo tudi močna in velika teleta, ki se draže prodajajo, najsi bo mesarju ali pa za rejo. Od take živine dobivamo tudi velike vole in sploh več vredno plemeno živino.

Velika živina nam pa tudi krmo bolj izkorišča in daje vsled tega več užitka in več koristi. Kakor nas uče natančna opazovanja, porabi velika živina v primeri z njeno težo manj krme kakor mala živina. Tako se je izkazalo z natančnimi poskusi, ki so se zvršili tekom 2 mesecev pri 20 kravah, da so porabile 700 kg težke krave po 25 kg suhe krme na vsakih 100 kg žive teže, krave pa, ki so tehtale po 450 kg so porabile po 3/3 kg suhe krme na vsakih 100 kg žive teže; torej mnogo več!

Ker so koristi od reje velikih krav mnogo večje, torej se da dočeti, če bomo i

posnemali živinorejce naprednejših dežel, če se bomo tudi pri nas malo bolj brigali za rejo pripravnih bikov, dalje če bomo pri reji krav malo bolj izbireni in če ne bomo telic prezgodaj vodili po plemenu. Ena največjih napak je to, če telice prepuščamo prezgodaj, kajti nič jih v rasti bolj ne zadržuje, kakor prezgodnja brejost. Če imajo po drugih deželah veliko živino, je to v veliki meri pripisati tudi tej okolnosti, da telic ne pripuščajo nikdar pred prvo izmeno zob, navadno torej šele v starosti dveh let. Ravnajmo se tudi pri nas po tem in živina bo lahko večje rasti.

Dasi je želeti, da živinoreja v tem oziru tudi pri nas napreduje, imamo vendar semintja razmere v deželi, ki niso posebno pripravnne za rejo velike živine. Koder so posestva majhna in razkosana, tod je reja velike živine težko mogoča. Manjši živinorejci rajši rede manjše živali, ker je nevarnost reje pri malih živalih manjša kakor pri velikih, ker je nakupna cena za take živali manjša in ker imajo tudi premalo krme za velike živali.

Po teh krajih bo kazalo tudi naprej rediti manjšo in srednje težko goved. Od nje se lahko zrede prav lepi voli in je tudi sicer lahko izvrstna za užitek, zlasti za molžo. Dokaze za to imamo v deželi. Prav lep dokaz za to nam daje n. pr. gorenjeinodolsko plemo, ki je doma na Tirolskem. To plemo je v obče bolj lahko, krave tehtajo povprek 350—400 kg, a dobe se v boljših hlevih tudi veliko težje — toda užitek, ki ga daje, je pa prav dober, zlasti kar se tiče mlečnosti. Če je to plemo manjše kakor so druga planinska plemena, je to pripisati tamkajšnjim razmeram. Posestva ondotnih gospodarjev so majhna in razkosana, v takih okolnostih se navadno lahko opazuje reja lažje živine, zlasti tudi zaraditega, ker se vodijo po takih krajih telice prezgodaj po plemenu.

Zelena krma.

Ko krmiš z zelenjavo pazi 1. Da ne napajaš živine takoj po krmljenju. 2. Da ne daješ koj za zeleno krmo živini suhe klaje, a tudi ne nasprotno, marveč mešaj le malo po malem. 3. Da si zeleno krmo pripraviš tako, da jo imaš pri roki in da ni treba prenehati, pa dajati suho, kar je škodljivo.

Kako gojiti konoplje?

Ker je mlada konoplja pred mrazom zelo občutljiva, zato naj se pozno seje, in sicer konci aprila, pričetkom maja, in tudi v juniju je še čas. Da se pridela fino predivo, jo je bolj gosto sejati, če se hoče imeti vrvarsko, pa redko. Godenje in daljnje pripravlanje je tisto kakor pri lanu. Konoplja se navadno godi v vodi v zabojih iz lat, ki se s kamenjem obteže. Godenje traja z ozirom na debelost stebel in na toplino vode 4 do 7 dni. Razdogojene konoplje se da vlakno potegniti po vsi dolgosti; če se odtiga, je to znamenje, da so se konoplje predolgo godile. Godne konoplje se posuše in hranijo. Vse daljnje delo se vrši kakor pri lanu, le z močnejšimi stroji ali orodji.

Ali smemo mej delom na polju pliti?

Marsikateri kmetič misli, da ni dobro piti ko se poti pri delu na polju, ker bi se potem še boljše potil, kar seveda ni prijetno. To pa je krivo mnenje. Žeja namreč človeka opominja, da izgubeva telo mej potenjem potrebno mokroto, katero treba nadomestiti s pijačo. Ako tega opomina ne poslušamo, osuše se krvne celice in vsled tega se lahko zgodi, da nas zadene solnčarica ali solnčna kap. Pa brez ozira na to, rodi pomanjkanje tekočine v telesu slabe posledice, ker telo slabi in se slabeje brani. Ne trpimo torej žeje pri delu; a skrbeti moramo, da pijemo zdravo studenčnico. Tudi je dobro vodi primestiti malo limonovega soka, to pa zaradi tega, da vsled premmogve vžite vode ne postane želodčna kislina preredka.

Loterijske številke.

14. junija.

Line	71	59	22	30	40
Trst	58	62	52	69	15

Zahvala.

O prebitki izgubi svojega ljubljene in nepozabnega soproga, gospoda

Antona Knez-a

izrekam tem potom srčno svojo zahvalo sorodnikom, znancem, prijateljem in vsem, ki so kakorkoli se spomnili ter zadnjo čast in pozdrav blagemu pokojniku skazali.

V Gorici, 17. junija 1902.

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Santos . . .	K 190—	do 210—
„ Sandomingo „	270—	290—
„ Java . . .	260—	280—
„ Portorico . . .	270—	290—
„ Ceylon . . .	360—	380—
Slakdor	86-50	90—
Špeh	120—	150—
Petrolij v sodu . .	34—	—
„ zaboju . . .	11-60	12—
Maslo surovo . . .	150—	160—
„ kuhano . . .	200—	220—
Otrobi debele . . .	10-60	12-20
„ drobne . . .	10—	11-20
Turšica nova . . .	12-80	14-40
„ za hrano . . .	12-40	13—
Oves	17—	18—

Moka ogerska:

št. 0 K 32-20	št. 1 K 31-60	št. 2 K 31-20
„ 3 „ 30-60	„ 4 „ 30—	„ 5 „ 29-20
št. 6 K 28-20		

„Centralna posojilnica“ v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema **hranilne vloge**, katere obrestuje po 4½ p. l. m. e. n. o. nevdignene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje **posojila** udom na osebni kredit po 6% in na vkupitbo po 5½. Sprejema **člane** z glavnimi deleži po 200 K in z opravnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalažanje in vračanje so na razpolago položnice c. kr. poštne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštnih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrtek tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Viktor Toffoli

v Gorici, via Teatro št. 20
(na stari pošti)

velika zaloga oljkega olja
iz najugodnejših krajev.

Jedilno . . . kr. 40	Corfù . . . kr. 56
„ boljše „ 44	Bari . . . „ 60
dalmatinsko „ 48	Lucca . . . „ 70
istrijsko „ 48	Nizza . . . „ 80

Podpisani posestnik prodaja črno in belo vino po najnižjih cenah hl od 20 K naprej. Postrežba točna ob vsakem času. Kdor želi, pripelje se mu naročeno vino tudi na dom. — K obilni naročitvi priporoča se s spoštovanjem

Josip Toroš,
Via Ponte Isonzo št. 6.

Po zmerni ceni je na prodaj

lep, viseč

svetilnik (kloča)

ki je posebno pripraven za male cerkve na deželi. — Več se izve pri našem upravnistvu.

„Narodna Tiskarna“ v Gorici
ulica Vetturini 9.

Ilijada.

Povest slov. mladini.

Prosto po Homerju
pripoveduje

ANDREJ KRAGELJ.

S tolmačem važnejših osebnih imen ter obsega 273 strani.

CENA:

1 K 40 vin., po pošti 20 vin. več.
Vezana v platno 2 kroni, oziroma 2 kroni 20 vin.

Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ v Gorici, pri knjigotržcih Pallichu v Gorici na Travniku, pri Schwennerju v Ljubljani in Florijanu v Kranju.

Za vsakega nekaj!!

dobi se v zalogi trdke

I. Zornik, — Gorica

Gosposka ulica št. 7,

prva in edina slovenska trgovina za modno blago.

Najboljše, največje in najcenejše skladišče vsakovrstnega perila, sraje za hribolazce in kolesarje vsake velikosti, jopice za telovadce, krasnih kravat v vsakem slogu, nogavic, rokavic, životnikov (modercev), solčnikov, pihalk, dežnikov, blusen, spodnjih kril, divnih okrasov za obleke, svil za obleke in bluse, vsih potrebščin za vezenje.

Priporočevalno najbolje kupovališče za g. šivilje in krojače.

Naročila za izdelovanje perila (za gospode), in modercev po vsakej meri in zahtevi izvršujejo se točno.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar,

Semeniška ulica št. 6,

ima bogato zalogo raznovrstnih

klobukov

ter toči v svoji kčmi

pristna domača vina

in postreže tudi v jako ukusnimi jedili.

Odlikovana

kleparska delavnica

Artur Makutz,

Gorica, Ozka ulica št. 1,

Priporoča svojo kleparsko delavnico ter zalogo kleparskih izdelkov za kuhinjo itd., ima zalogo žlebov vseh vrst za nove stavbe, oziroma preskrblja iste v najkrajšem času. — Prevzema naročila za vpe-ljavo strelodvov, tudi pozlačenih. — Izdeluje pumpe za vodo. Pri-reja vpeljavo vode z cevmi vsake vrste. — V lastni zalogi ima stroje za žveplanje sodov iz cinkanega železa, škropilnice proti perono-sporni ponovljene po Vermorelovi sestavi; mehove za žveplanje grozdja raznih sistemov itd. — Postrežba točna. Cene zmerno!

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

„CROATIA“

zavarovalna zadruga v Zagrebu pod pokroviteljstvom občine kraljevega glavnega mesta Zagreb
je otvorila

Glavni zastop

za Istro, Gorico, Trst in Dalmacijo s središčem
v Pulju.

Opozorjamo vsakega veljavnega hišnega gospodarja da zavaruje vse svoje zgradbe in premičnine proti požaru in strelu pri „Croatiji“ že radi načela, da denar ne gre v inozemstvo.

Zavarovalnine se sprejemajo po jako nizki ceni in za dobro jamstvo.

Išče se zastopnike za vse vasi in mesta Istre, Gorice, Trsta in Dalmacije. — Ponudbe je pošiljati na

Glavni zastop „Croatiae“ v Pulju.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 **GORICA** Via Giardino 8
priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih, dal-matinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-nici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštena.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,

izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

Podpisani priporoča slavnemu ob-ginstvu v Gorici in na deželi svojo
prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, raz-lične moke iz Majdičevega mlinu v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf), Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobé tudi te-stenine trdke Žnidarskič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši.)

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Špedicijska poslovnica

Gašpar Hvalič

v Gorici,

v ulici Moreli št. 12.

Priporoča se toplo Sloven-cem v mestu in rojakom na deželi za prevažanje vsakovrstnega blaga in po-hištva v vse kraje. Ker ima tri nove zaprte vozove za prevažanje, zagotavlja, da se blago ne-poškodovano dostavlja.

Peter Drašček,

trgovec jedilnega blaga v Gorici,
Stolna ulica št. 2.

Priporoča se p. n. občin-stvu v Gorici in z dežele. Prodaja kavino primeso, sladkor, milo, slanino, riž, maslo surovo in kuhano, olje, moko iz Majdičevih mlinov in vse jestvine.

Zaloga žveplenk

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev v Gorici
Stolna ulica št. 2.

Prodaja stroje tudi na teden-ske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti Priporoča se slav. občin-stvu.